

คู่มือระบบควบคุมภายใน
(Internal Control System: ICS)

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โง่งง

คู่มือคุณภาพและข้อมูลนี้เป็นสมบัติของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โง่งง
ห้ามทำสำเนาหรือคัดลอกทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการลายลักษณ์อักษร

คำนำ

คู่มือระบบควบคุมภายใน (Internal Control System: ICS) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ ในการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (IFOAM) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป (EU Standard) เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในตลาดต่างประเทศ ที่มีความต้องการผลผลิตที่มีมาตรฐานระดับสากล และมีความน่าเชื่อถือทั้งด้านการบริหารงานคุณภาพกลุ่ม การจัดการแปลงผลิตให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่สมาชิกในกลุ่ม ด้านการผลิต คุณภาพ และความปลอดภัยของผู้ผลิต ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อมและตัวผลผลิตเกษตร

ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือในการจัดทำระบบควบคุมภายในของกลุ่ม จึงมีเป้าหมายในการดำเนินงานให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยดำเนินงานตามหลักการมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของ IFOAM และ EU โดยจัดทำเอกสารให้สอดคล้องกับมาตรฐานและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงานจริงในพื้นที่สมาชิกทุกรายของกลุ่ม

(นายบุญทอง ชัยผ่าน)

ประธานกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

 สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
บทที่ 1 คู่มือระบบควบคุมภายใน	
1.1 ขอบข่าย	4
1.2 เอกสารอ้างอิง	4
1.3 โครงสร้างการบริหารกลุ่ม	5
1.4 โครงสร้างระบบควบคุมภายใน	6
1.5 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ	7
1.6 มาตรการและบทลงโทษ	8
บทที่ 2 ระบบเอกสารสมาชิก	
2.1 การควบคุมเอกสาร	10
2.2 การสมัครสมาชิก	11
2.3 มาตรฐานโครงการ	11
2.4 ระบบเอกสารสมาชิก	15
2.5 แนวทางการปฏิบัติและบทลงโทษ	15
บทที่ 3 การฝึกอบรม	
3.1 การฝึกอบรมเกษตรกร	17
3.2 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่โครงการ	17
บทที่ 4 การตรวจฟาร์ม	
4.1 วิธีตรวจติดตามฟาร์ม ภายใน	18
4.2 วิธีตรวจรับรองฟาร์มภายใน	19
4.3 การพิจารณารับรองฟาร์มภายใน	20
4.4 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	22
บทที่ 5 การจัดการผลผลิต	
5.1 การรับซื้อผลผลิตเกษตรกรอินทรีย์	23
5.2 การแปรรูป	24

5.3 การขายผลผลิต	26
5.4 การตรวจสอบย้อนหลัง	26
5.5 การจัดการสินค้าที่มีปัญหา	27
เอกสารอ้างอิง	28
ภาคผนวก	29

บทที่ 1
คู่มือระบบควบคุมภายใน**1.1 ขอบข่าย**

คู่มือระบบควบคุมภายในเล่มนี้ กำหนดสาระสำคัญในการจัดทำเอกสาร และแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โง้งเข้า โดยมีขอบเขตในการดำเนินงานตามมาตรฐานดังนี้

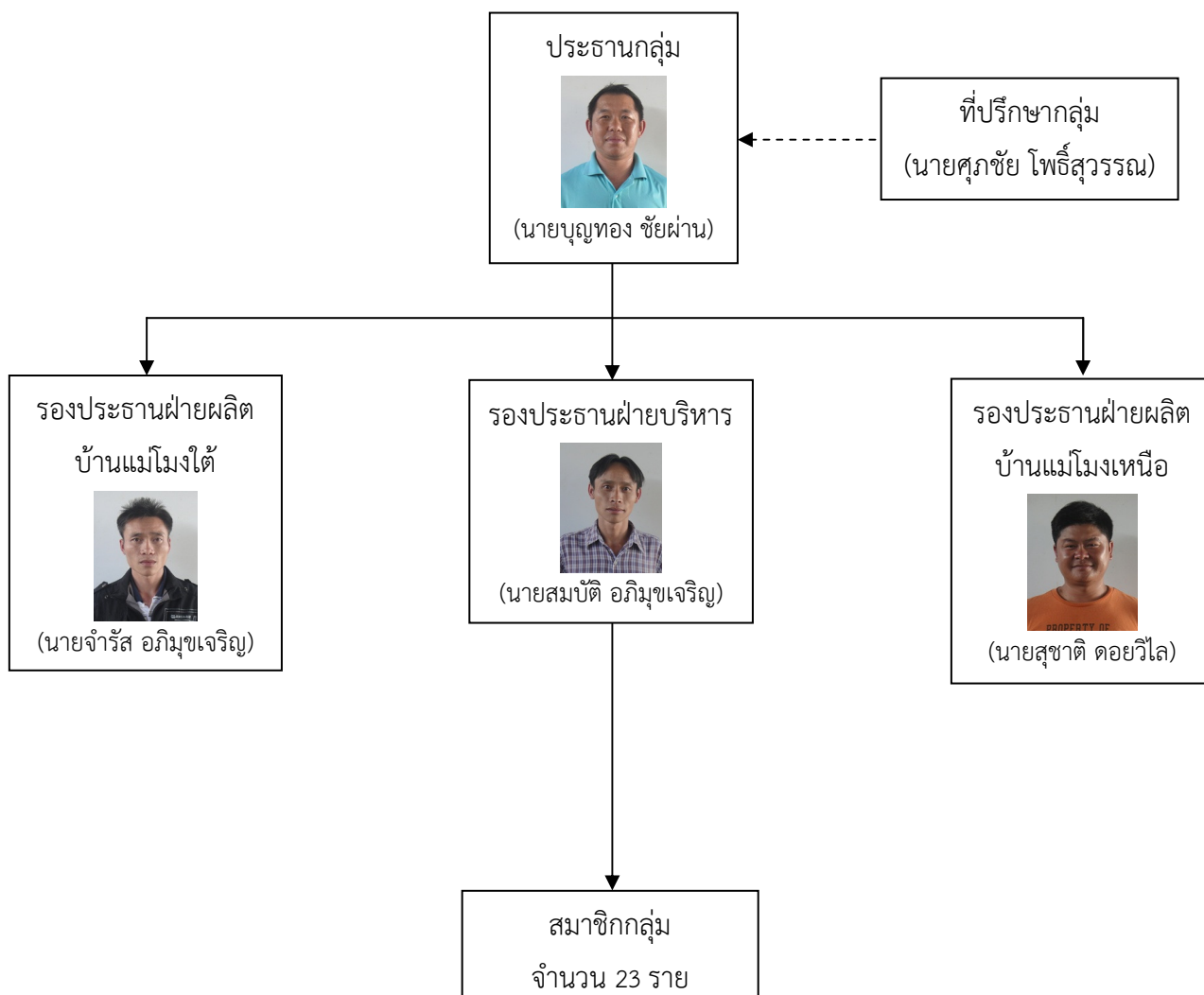
- กลุ่มฯ จะดำเนินงานตามหลักการของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างเคร่งครัด โดยยึดตามหลักการผลิตเกษตรอินทรีย์ ดังนี้
 - มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements: IFOAM)
 - มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป (EU Standard)
- การผลิตชาอินทรีย์เพื่อการส่งออกของกลุ่มฯ มุ่งเน้นการผลิตให้ได้คุณภาพและความปลอดภัยตรงตามที่ลูกค้าต้องการ โดยจะตระหนักถึง ผู้บริโภค ผู้ผลิต สิ่งแวดล้อม และผลผลิต กลุ่มฯ จะดำเนินการผลิตชาเพื่อการส่งออกตามกระบวนการผลิตที่ได้คุณภาพและปลอดภัยจากสารเคมีร่วมกับการใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อให้เกิดความสมดุลในธรรมชาติ
- การจัดทำคู่มือระบบควบคุมภายในของกลุ่มฯ ได้ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่ระบบการจัดการคุณภาพของกลุ่ม การบริหารงานกลุ่ม ที่มีความเกี่ยวข้องกับสมาชิก การผลิตชา การใช้ปุ๋ยบำรุงดิน การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การเก็บเกี่ยว การจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจนความปลอดภัยของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์มาตรฐานอินทรีย์กำหนด โดยมุ่งเน้นปฏิบัติตามหลักการเกษตรอินทรีย์เป็นสำคัญ
- ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่ในแปลง การใช้ปุ๋ยปรับปรุงบำรุงดิน การเก็บเกี่ยว การจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว จุลตรวจรวมผลผลิต จนกระทั่งโรงแปรรูป เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่กำหนด

1.2 เอกสารอ้างอิง

- มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements: IFOAM)
- มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของสหภาพยุโรป (EU Standard) : EU Regulation 2092 / 91

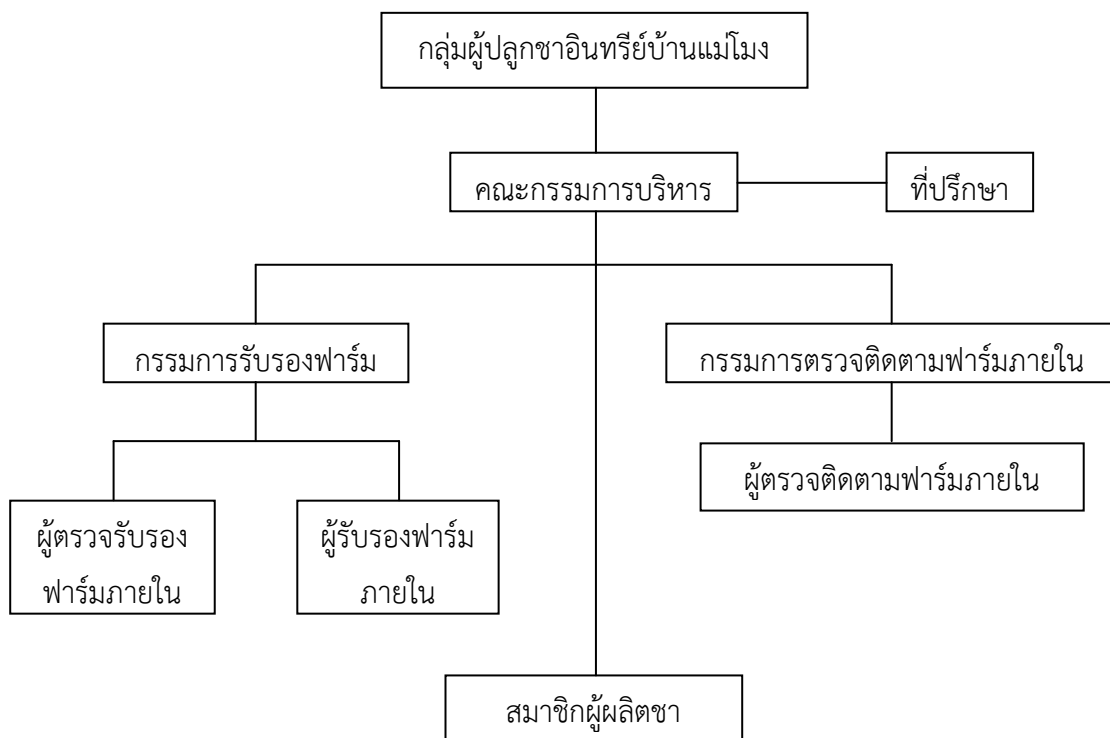
1.3 โครงสร้างการบริหารงานกลุ่ม

โครงสร้างการบริหารงานกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเข้า

1.4 โครงสร้างระบบควบคุมภายใน

โครงสร้างระบบควบคุมภายใน (Internal Control System Structure)

1.5 บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ

ลำดับ	ตำแหน่ง	หน้าที่ความรับผิดชอบ
1	ประธานกลุ่ม	1. ควบคุมดูแลการบริหารงานกลุ่ม 2. ดูแลการจ่ายงบประมาณในการดำเนินงานกลุ่ม 3. เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจในการทำงาน 4. ติดต่อประสานงานหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ และเอกชน
2	รองประธานฝ่ายบริหาร	1. ควบคุมและดูแลการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นไปตามแผน 2. นำเสนอแผนการดำเนินงานของกลุ่มต่อคณะกรรมการ 3. ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกลุ่มในบางโอกาส 4. จัดฝึกอบรมความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม
3	รองประธานฝ่ายผลิต	1. ติดต่อประสานงานกับคณะกรรมการกลุ่ม 2. ทำแผนการถ่ายทอดความรู้ด้านระบบเกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกรสมาชิก 3. กำกับดูแลการใช้ปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรสมาชิก 4. ควบคุมการผลิตของเกษตรกรแต่ละรายให้เป็นไปตามระบบมาตรฐาน 5. ควบคุมปริมาณและคุณภาพผลผลิตให้ได้ตามความต้องการของตลาด 6. รวบรวมผลผลิตจากสมาชิกส่งต่อไปให้ฝ่ายแปรรูป
4	คณะกรรมการบริหาร	1. ตรวจสอบการทำงานของกรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายใน 2. ตรวจสอบการทำงานของกรรมการรับรองฟาร์มภายใน 3. จัดการบริหารงานกลุ่มให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5	กรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายใน	1. ตรวจสอบการผลิตของเกษตรกรสมาชิกให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่างน้อยเดือนละครึ่ง 2. ตรวจสอบการการจดบันทึกการผลิต และบันทึกการขายผลผลิตของเกษตรกรสมาชิกให้เป็นปัจจุบันเสมอ 3. นำเสนอผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ เพื่อกำหนดบทลงโทษสำหรับเกษตรกรสมาชิกที่ทำผิดกฎข้อบังคับของกลุ่ม

ลำดับ	ตำแหน่ง	หน้าที่ความรับผิดชอบ
6	เกษตรกรสมาชิก	1. เป็นเกษตรกรผู้ปลูกชาอินทรีย์ และเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ 2. ต้องผ่านการอบรมด้านเกษตรอินทรีย์ 3. ผลิตชาภายใต้ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง 4. ส่งผลผลิตให้กับกลุ่ม 5. เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มทุกครั้ง 6. ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกลุ่มอย่างเคร่งครัด
7	กรรมการรับรองฟาร์มภายใน	1. ตรวจสอบการทำงานของกรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายใน 2. ตรวจรับรองฟาร์มภายในประจำปี 3. พิจารณารับรองฟาร์มภายในของกลุ่มประจำปี...

1.6 มาตรการและบทลงโทษ

1.6.1 มาตรการของกลุ่ม

1. การประชุมสมาชิก

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการประชุมสมาชิกเพราะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น รับทราบผลการดำเนินงาน และปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมา และหาวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงได้มีระเบียบการประชุมสมาชิกดังนี้

1.1 มีการประชุมใหญ่สมาชิกปีละ 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ให้จัดประชุมก่อนฤดูเก็บเกี่ยว ประมาณเดือนมีนาคม

ครั้งที่ 2 ให้จัดประชุมหลังฤดูเก็บเกี่ยว ประมาณเดือนธันวาคม

1.2 มีการประชุมกรรมการเดือน 3 เดือน 1 ครั้ง (ปีละ 4 ครั้ง)

1.3 มีการแบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มตามพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ กลุ่มสมาชิกบ้านแม่โงะใต้ และกลุ่มสมาชิกบ้านแม่โงะเหนือ โดยมีรองประธานฝ่ายผลิตทั้ง 2 คน เป็นหัวหน้ากลุ่มดูแลรับผิดชอบ หากมีการประชุมเป็นกรณีพิเศษ จะแจ้งไปยังหัวหน้ากลุ่มเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบโดยทั่วกัน

1.4 การตกลงทำกิจกรรมใดๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก

1.5 รองประธานฝ่ายบริหาร จะทำหน้าที่เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุมทุกครั้ง ในบันทึก
“รายงานการประชุม (ICS 02)”

2. กฎข้อบังคับของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ มีกฎข้อบังคับที่ชัดเจนซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะต้องปฏิบัติตาม
กฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้ดังนี้

ข้อที่ 1 ผู้ที่จะเป็นสมาชิกกลุ่มฯ จะต้องเขียนใบสมัคร และลงลายมือชื่อด้วยตนเอง หรือหาก
เขียนไม่ได้ สามารถให้ผู้อื่นเขียนแทนได้ และใช้การปี่ลายมือแทนการลงลายมือชื่อได้

ข้อที่ 2 สมาชิกกลุ่มฯ ทุกคนต้องปฏิบัติตามมติของที่ประชุม

ข้อที่ 3 ต้องมีการประชุมสมาชิกกลุ่มฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ถ้าขาดประชุมโดยไม่ได้ลา
ปรับครั้งละ 300 บาท เป็นค่าบำรุงกลุ่มฯ สำหรับการลา ต้องเขียน / แจ้งเหตุผลจำเป็นให้แก่หัวหน้ากลุ่ม หรือ
เจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม และถ้าไม่สามารถมาประชุมได้ ให้สามี ภรรยา บุตร หรือหลานที่สามารถตัดสินใจแทน
มาประชุมแทนได้

ข้อที่ 4 ถ้ามีเหตุสุดวิสัย ไม่สามารถมาประชุมได้ ให้แจ้งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

ข้อที่ 5 สถานที่ประชุมให้ใช้ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

1.6.2 บทลงโทษของกลุ่ม

ถ้าสมาชิกผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกลุ่มฯ และหรือมติของที่ประชุมจะมีบทลงโทษ
ดังนี้

ครั้งที่ 1 ตักเตือนกรณีขาดการประชุมติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง

ครั้งที่ 2 ภาคทัณฑ์ เมื่อขาดการประชุมติดต่อกันเป็นครั้งที่ 3

ครั้งที่ 3 ตัดออกจากการเป็นสมาชิก เมื่อขาดการประชุมติดต่อกันเป็นครั้งที่ 4

สำหรับการออกจากการเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ สามารถทำได้เนื่องจาก

1. ตาย (ถ้าสามีตาย ภรรยาหรือบุตรจะรับช่วงต่อก็ได้)
2. ลาออก
3. ให้ออกตามมติของคณะกรรมการสอบสวนลงโทษ

บทที่ 2

ระบบเอกสารสมาชิก

ระบบเอกสาร เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ผลิตเพื่อใช้ในการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และเป็นหลักฐานในการตรวจสอบการผลิตของเกษตรกร บันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต แหล่งที่มาของปัจจัยการผลิต ทำให้หน่วยงานรับรองมาตรฐานสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ว่าปัจจัยการผลิตเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาตให้ใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์หรือไม่ บันทึกการผลิต หน่วยรับรองมาตรฐานใช้เพื่อการประมาณการผลผลิตเพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิต และการจำหน่ายที่มีการขาย นอกจากนี้ยังเป็นหลักฐานในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มฯ ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกลุ่ม และมาตรฐานของโครงการ

2.1 การควบคุมเอกสาร

แนวทางในการควบคุม จัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารภายในกลุ่มให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน และถูกต้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และระบบควบคุมภายใน โดยกำหนดประเภทเอกสารดังนี้

1. คู่มือระบบควบคุมภายใน (Internal Control System Manual): ICS หมายถึง เอกสารที่ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มในด้านต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายคุณภาพของกลุ่ม และการปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่กลุ่มได้จัดทำขึ้น เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สมาพันธ์นานาชาติ (IFOAM) และสหภาพยุโรป (EU) เป็นต้น

2. แบบฟอร์มและบันทึก (Form and Record): หมายถึง เอกสารที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลในการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่ทางบริษัทกำหนดขึ้น เพื่อให้เกษตรกร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถบันทึกผลการดำเนินงานตรงตามแต่ละบันทึกได้

3. เอกสารสนับสนุน (Support Document): หมายถึง เอกสารที่ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงเป็นแนวทางในการทำงานต่างๆ เช่น มาตรฐานผลผลิต ราชกิจจานุเบกษา ผลการวิเคราะห์น้ำ เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกเกษตรอินทรีย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นเอกสารอ้างอิงประกอบการทำงานให้สามารถกำหนดแนวทางการทำงานได้อย่างถูกต้อง

2.1.1 การกำหนดรหัสเอกสาร

รองประธานฝ่ายบริหารจะกำหนดรหัสเอกสารโดยใช้ตัวย่อของเอกสารในแต่ละเอกสารทุกฉบับ โดยกำหนดชื่อเอกสารและตัวย่อของเอกสารไว้มุมขวาด้านบน และมุมซ้ายด้านล่างของเอกสารแต่ละหน้า โดยรองประธานฝ่ายบริหารกำหนดรหัสเอกสารดังนี้

-
- เอกสารที่ใช้ในระบบควบคุมภายใน (Internal Control System: ICS)

ICS - XX

- เอกสารที่ใช้ในการจัดการฟาร์ม (Farm Management: FM)

FM - XXX

- เอกสารที่ใช้ในกระบวนการผลิตชา (Tea Process: TP)

TP - XX

หมายเหตุ: สัญลักษณ์ XX หมายถึงลำดับของเอกสาร

2.2 การสมัครสมาชิก

การรับสมัครสมาชิกกลุ่มฯ จะเปิดรับสมัครสมาชิกใหม่ ปีละ 1 ครั้ง โดยสมาชิกจะต้องกรอกใบสมัครจะต้องกรอกใบสมัคร (FM - 001) ประวัติฟาร์ม (FM - 002) และ สัญญาเข้าร่วมโครงการ (FM - 003) ตามลำดับ พร้อมยื่นหลักฐานประกอบการสมัครดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาแสดงสิทธิ์ทำกิน / โฉนดที่ดิน (ถ้ามี)

จากนั้นประธานกลุ่ม หรือรองประธานฝ่ายผลิต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานเป็นผู้ประเมินความเสี่ยงในเบื้องต้น คือ ประเมินความเสี่ยงพื้นที่ และแหล่งน้ำเบื้องต้น (FM - 004)

2.3 มาตรฐานโครงการ

คือมาตรฐานของโครงการเกษตรอินทรีย์ที่จัดทำขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติเบื้องต้นของสมาชิกแต่มาตรฐานโครงการฯ จะต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ IFOAM และ EU

มาตรฐานโครงการเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มฯ ครอบคลุมหลักเกณฑ์การผลิต และการจัดการฟาร์มโดยรวม ส่วนขยายพันธุ์พืช การจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำ การป้องกันกำจัดโรค / ศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว / การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการจัดการระบบกลุ่ม ดังนี้

หมวดที่ 1 การผลิตและการจัดการฟาร์มโดยรวม

1. เกษตรกรต้องแจ้งพื้นที่การผลิต/ครอบครอง จะมีโฉนดที่ดินหรือไม่ก็ตาม ให้ทางเจ้าหน้าที่โครงการทราบ
2. พื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ต้อง ไม่เป็นพื้นที่ปลูกป่าสงวน เขตอุทยาน
3. **ห้าม** เกษตรกรใช้สารเคมีทุกชนิดในแปลงปลูกชา (ปุ๋ยเคมี , สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช , ฮอโมนสังเคราะห์)
4. พื้นที่การปลูกชาอินทรีย์ ต้องแยกจากพื้นที่ ที่ไม่ใช่อินทรีย์อย่างชัดเจน
5. พืชที่ปลูกในแปลงเคมี (ที่ไม่ขอการรับรอง) กับแปลงอินทรีย์ (ขอการรับรอง) ต้องเป็นพืชต่างชนิดกัน สามารถจัดแยกได้ง่าย เช่นรูปร่างต่างกัน สีต่างกัน หรือคนละชนิดพืช
6. พื้นที่ปลูกเกษตรอินทรีย์ ต้องไม่เก็บปัจจัยการผลิตที่ไม่อนุญาต ให้ใช้ในการผลิตเกษตรอินทรีย์
7. ในกรณีที่พื้นที่การผลิตมีความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - เสี่ยงต่อ**สารเคมี**จากแปลงข้างเคียง เกษตรกรต้องปลูกพืชแนวกันลมตามแนวเขต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียงโดยมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร เช่น ต้นกล้วย ต้นไผ่ เป็นต้น และ พืชที่ปลูกเป็นแนวกันลมไม่ถือว่าเป็นเกษตรอินทรีย์
 - เสี่ยงในการ**ปนเปื้อนทางน้ำ** เกษตรกรต้องทำแนวกันชน คือ คันดิน , ร่องระบายน้ำ หรือแนวไม้พุ่มเพื่อกรองสารเคมีที่เพียงพอในการป้องกันการปนเปื้อน พืชแนวกันชนไม่ถือว่าเป็นเกษตรอินทรีย์
 - เสี่ยงในการ**พังทลายของหน้าดิน** โดยเฉพาะพื้นที่ลาดชัน เกษตรกรต้องปลูกพืชคลุมดินตามแนวลาดชัน เช่น หญ้าแฝก หรือหญ้าและพืชตระกูลถั่วคลุมดิน
8. แปลงชาที่เป็นเกษตรอินทรีย์แล้ว ห้ามเปลี่ยนกลับไปใช้เคมี
9. ในพื้นที่ปลูก ต้องกันพื้นที่อย่างน้อย 5 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่การผลิต ไว้เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น พื้นที่ว่าง ที่ไม่ใช่สารเคมี หรือไม้ยืนต้น เป็นต้น
10. **ห้าม** ปลูกพืชชนิดเดียวกัน ที่มีการใช้สารเคมีและไม่ใช้สารเคมี (การผลิตพืชคู่ขนาน)

ระยะปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ (ตามมาตรฐานของ มกท.)

- การผลิตพืชล้มลุก เช่น พืชไร่ ผัก ระยะปรับเปลี่ยนใช้เวลา **24 เดือน**
- การผลิตพืชยืนต้น เช่น ไม้ผล ชา ระยะปรับเปลี่ยนใช้เวลา **36 เดือน**

-
- วันที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อขอการรับรอง ให้นับเป็นวันที่ 1 ของการเริ่มระยะปรับเปลี่ยน

หมวดที่ 2 ส่วนขยายพันธุ์

- ห้าม เกษตรกรใช้พันธุ์พืชที่มีการตัดแต่งพันธุกรรม (GMOs)
- เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ (กิ่งตอน) ต้องได้จากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ถ้ากรณีไม่สามารถหาได้ อนุญาตให้ใช้เมล็ดพันธุ์/ส่วนขยายพันธุ์ที่ ไม่คลุกสารเคมี และต้องได้รับอนุญาตก่อนนำไปใช้
- ห้าม ใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์เร่งการเจริญเติบโต

หมวดที่ 3 การจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำ

- ห้ามใช้ มูลสัตว์ที่ยัง ไม่ผ่านการหมัก มาใช้กับพืชโดยตรง
- ห้ามใช้ สิ่งปฏิกูลที่มาจากมนุษย์
- ห้ามใช้ มูลไก่จากฟาร์มที่เป็นกรงตับ แต่ สามารถใช้ มูลจากฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อยรวมกันได้
- ห้ามใช้ ปุ๋ยหรือปัจจัยการผลิตที่ไม่ได้การรับรองปัจจัยการผลิตอินทรีย์
- ห้ามใช้ ปุ๋ยหมักจากขยะเทศบาล
- ห้ามใช้ Chilean nitrate และปุ๋ยไนโตรเจนสังเคราะห์ทุกชนิด รวมถึง ห้ามใช้ ปุ๋ยยูเรีย
- ห้ามเผาตอซัง หรือเศษวัสดุต่าง ๆ ในแปลงเกษตร ยกเว้นกรณีเกิดโรคระบาดในแปลง แต่ต้องได้รับอนุญาตจากโครงการเกษตรอินทรีย์ฯ ก่อน
- เกษตรกรต้องมีวิธีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำโดยระบบสปริงเกอร์
- เกษตรกรควรมีการเลี้ยงสัตว์ภายในพื้นที่ขอการรับรอง เพื่อเป็นหลักประกันในการให้ปุ๋ยอินทรีย์
- อนุญาตให้ใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงบำรุงดิน เฉพาะตามรายการที่อยู่ ภาคผนวก 1 (ส่วนที่ 1)

หมวดที่ 4 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช/โรคพืช/วัชพืช

- ห้ามใช้สารเคมีทุกชนิด ในการกำจัดแมลงศัตรูพืช กำจัดหญ้า กำจัดโรค
 - ไม่อนุญาตให้ใช้ไล่ดิน เนื่องจากเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ เช่น ปลา กบ เป็นต้น
 - ไม่อนุญาตให้ใช้สารนิโคตินบริสุทธิ์
 - อนุญาตให้ใช้น้ำหมักยาสูบ
 - ห้ามใช้ผงซักฟอก หรือ สารจับใบสังเคราะห์ ทุกชนิด
-

- อนุญาตให้ใช้พลาสติกในการคลุมดิน เฉพาะที่ทำจากโพลีเอทิลีนและโพลีโพรพิลีน โพลีคาร์บอเนต เท่านั้น โดยต้อง เก็บออกจากแปลงหลังการใช้ และ ห้ามเผาทิ้งในแปลง
- ห้ามใช้ เครื่องมือฉีดพ่นสารเคมี ปะปนในแปลงเกษตรอินทรีย์
- อนุญาตให้ใช้วิธีการและผลิตภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งสารปรุงแต่งที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉพาะ ตามรายการที่ระบุไว้ใน ภาคผนวก 1 (ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 5)

หมวดที่ 5 การเก็บเกี่ยว/ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์สำหรับเก็บเกี่ยวผลผลิตเท่านั้น เช่น ตะกร้าพลาสติก ตะกร้าไม้ไผ่สาน ถังตาข่าย สีขาวหรือแดง
- ห้ามใช้กระสอบปุ๋ย ใส่ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้ว
- ห้ามนำผลผลิต ที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์มาปะปน กัน และต้อง แยกการจัดการผลผลิต อินทรีย์และเคมีให้ชัดเจน
- ระบุสถานะผลผลิตอย่างชัดเจน ตลอดระยะทางการขนส่งมายังโรงรวบรวมผลผลิต

หมวดที่ 6 การจัดการระบบกลุ่ม

- เกษตรกรสมาชิกต้องบันทึกเอกสารดังต่อไปนี้
 - บันทึกประวัติฟาร์ม อย่างน้อย 3 เดือนก่อนการสมัครขอการรับรอง
 - บันทึกปัจจัยการผลิต วัตถุดิบ แหล่งที่มา วันที่ใช้ในแปลง แปลงที่นำไปใช้ อย่างชัดเจน
 - บันทึกการเก็บเกี่ยว
 - บันทึกการจัดการในฟาร์ม
 - บันทึกการขายผลผลิต
- เกษตรกรจะต้องเก็บบันทึกไว้อย่างน้อย 2 ปี สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
- เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการทุกครั้ง หากไม่มาร่วมกิจกรรมติดต่อกันเกิน 3 ครั้ง ทางโครงการจะพิจารณาในการเป็นสมาชิกเกษตรอินทรีย์ต่อไป

2.4 ระบบเอกสารสมาชิก

ระบบเอกสารที่สมาชิกเกษตรกรจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อใช้ในการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มีดังนี้

- บันทึกประวัติฟาร์ม (FM – 002)
- บันทึกแผนการผลิตเกษตรอินทรีย์ประจำปี (FM – 009)
- สมุดบันทึกการจัดการฟาร์ม ซึ่งจะประกอบด้วยบันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต การตัดหญ้า และการเก็บเกี่ยวผลผลิต (FM – 006)
- สมุดบันทึกการขายผลผลิตของเกษตรกร (FM – 007)

เกษตรกรสมาชิกจะต้องทำการบันทึกประวัติฟาร์ม (FM – 002) และบันทึกแผนการผลิตเกษตรอินทรีย์ (FM – 009) ส่งให้รองประธานฝ่ายผลิต หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเก็บไว้ในเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบในการเข้าไปตรวจฟาร์ม

สำหรับเอกสารที่สมาชิกกลุ่มฯ จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องคือ สมุดบันทึกการจัดการการผลิตและสมุดบันทึกการขายผลผลิต และสมาชิกต้องเก็บเอกสารดังกล่าวไว้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกลุ่มตรวจสอบอย่างน้อย 3 เดือนก่อนตรวจฟาร์ม

2.5 แนวทางการปฏิบัติ และบทลงโทษ

2.5.1. แนวทางการปฏิบัติ

แนวทางการปฏิบัติของสมาชิกกลุ่มฯ ได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปด้วยดี ดังนี้

1. เสริมสร้างให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มฯ ระลึกอยู่เสมอว่าคุณภาพ และความปลอดภัย คือหัวใจของการทำงาน
2. สมาชิกในกลุ่มฯ จะต้องมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิก และกลุ่มฯ
3. ระบุหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ต้องการในแต่ละกิจกรรมของการผลิตอย่างเพียงพอ
4. จัดทำวิธีการควบคุมขั้นตอนการผลิตเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
5. สมาชิกต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานอินทรีย์สากล IFOAM และ EU อย่างเคร่งครัด
6. สมาชิกเกษตรกรจะต้องเก็บบันทึกไว้อย่างน้อย 2 ปี สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

7. สมาชิกเกษตรกรจะต้องเข้าร่วมการประชุม หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มฯ ทุกครั้ง

2.5.2 บทลงโทษ

ถ้าสมาชิกเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือกระทำผิดมาตรฐานโครงการเกษตรอินทรีย์ตามที่กลุ่มกำหนดไว้ จะมีการลงโทษดังต่อไปนี้

1. แจ้งเตือน ในกรณีที่สมาชิกปฏิบัติในสิ่งต่อไปนี้

- ไม่ทำการปรับปรุงแก้ไขตามที่กลุ่มกำหนด
- ไม่ทำการบันทึกเอกสารต่างๆ ตามที่กลุ่มกำหนด
- ไม่มาประชุม โดยไม่เข้าร่วมประชุมติดต่อกันเกิน 2 ครั้ง โดยไม่แจ้งล่วงหน้า

2. ยกเลิกการเป็นสมาชิก 3 ปี ในกรณีที่สมาชิกปฏิบัติในสิ่งต่อไปนี้

- ใช้สารเคมีทุกชนิด / ประเภท ในแปลงผลิตที่เข้าร่วมโครงการฯ
- นำผลผลิตในแปลงอื่นๆ ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนมาปะปนกับผลผลิตจากแปลงอินทรีย์
- นำผลผลิตที่ไม่ใช่ผลผลิตอินทรีย์มาขายให้กับกลุ่มฯ

บทที่ 3

การฝึกอบรม

3.1 การฝึกอบรมเกษตรกร

สมาชิกเกษตรกรของกลุ่มฯ ทุกคนจะต้องมีองค์ความรู้ที่เพียงพอในการปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ โดยจะต้องผ่านการอบรมเบื้องต้นดังนี้

- การอบรมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สหพันธ์นานาชาติ (IFOAM) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สหภาพยุโรป (EU) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์กรมวิชาการเกษตร (Organic Thailand) เป็นต้น
- การอบรมการใช้เทคนิคการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM)
- การอบรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์
- การอบรมการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
- การอบรมการบันทึกปัจจัยการผลิต และข้อมูลการผลิต
- การอบรมรายละเอียดมาตรฐานโครงการกลุ่มฯ และข้อกำหนดของการรับรองมาตรฐาน

ซึ่งการอบรมของสมาชิกกลุ่มฯ จะมีการฝึกอบรมให้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจ และเรียนรู้ได้เพิ่มเติมมากขึ้น โดยวิทยากรที่มาให้องค์ความรู้จะมาจากทั้งหน่วยงานภายนอกกลุ่มฯ และเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบ

3.2 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่โครงการ / กลุ่มฯ

เจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระบบควบคุมภายใน (ICS) จะได้รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ และจำมีการอบรมซ้ำทุกปี โดยเนื้อหาหลักสูตรการอบรมของเจ้าหน้าที่จะครอบคลุมในเรื่องดังนี้

- หลักการและเทคนิคเกษตรอินทรีย์
- รายละเอียดของมาตรฐาน และข้อกำหนดของการรับรองมาตรฐาน
- เทคนิคการตรวจฟาร์ม
- ระบบควบคุมภายใน (ICS)

การฝึกอบรมของเกษตรกร และเจ้าหน้าที่โครงการ / กลุ่มฯ จะต้องทำการบันทึกการอบรมทุกครั้งลงใน แบบบันทึกการฝึกอบรม (ICS 03)

บทที่ 4

การตรวจฟาร์ม

การตรวจฟาร์มโดยทั่วไปจะแบ่งได้ดังนี้

1. การตรวจประเมินเบื้องต้น

เป็นการตรวจประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ โดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงพื้นที่ และแหล่งน้ำเบื้องต้น (FM – 004) เพื่อประเมินว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ในการปรับเปลี่ยนมาทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน ปรับปรุง แก้ไขข้อจำกัดต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ขอรับรอง

2. การตรวจครั้งแรก

เป็นการตรวจครั้งแรกหลังจากที่สมาชิกได้รับการตรวจประเมินเบื้องต้น และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ และยินดีที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ และปรับเปลี่ยนมาทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เป็นปีแรกว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้หรือไม่อย่างไร เป็นการตรวจสอบสมาชิกทุกรายในกลุ่มฯ

3. การตรวจประจำปี

เป็นการตรวจต่อเนื่องจากการตรวจครั้งแรก และต้องได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำทุกปี ทั้งแปลงที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ที่ขอการรับรอง และแปลงเกษตรเคมีที่ไม่ได้รับการรับรองอย่างน้อยภายในระยะเวลา 1 ปี สมาชิกจะต้องได้รับการตรวจอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งโดยผู้ตรวจภายนอก เช่น ผู้ตรวจรับรองมาตรฐานจาก มกท. เป็นต้น และสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการตรวจประเมินฟาร์มเกษตรอินทรีย์ และเคมีของระบบควบคุมภายใน 100 เปอร์เซ็นต์

4.1 วิธีการตรวจติดตามฟาร์มภายใน

กรรมการฝ่ายตรวจติดตามฟาร์มภายในของกลุ่ม เข้าตรวจการดูแลจัดการแปลงชาอินทรีย์ของเกษตรกรสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ โดยการตรวจติดตามฟาร์มภายในจะทำการตรวจเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง (3 เดือนตรวจ 1 ครั้ง) ตามข้อตกลงในคู่มือระบบควบคุมภายในกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ และเป็นการตรวจแบบ 100 %

การตรวจติดตามฟาร์มภายในของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ มีขั้นตอนดังนี้

1. กรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายในประชุมวางแผนการตรวจ โดยเตรียมเอกสารทะเบียนรายชื่อเกษตรกรสมาชิก ข้อมูลแปลงชาทุกแปลงที่ต้องทำการตรวจเยี่ยม แบบฟอร์มรายงานการตรวจติดตามฟาร์ม

ภายใน (FM – 008) จากนั้นกำหนดลำดับการตรวจเยี่ยม และแบ่งสายการตรวจสำหรับผู้ตรวจติดตามแต่ละคนแยกตามพื้นที่รับผิดชอบ

2. กรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายในแจ้งสมาชิกกลุ่มให้รับทราบอย่างน้อย 7 วันก่อนการตรวจ
3. การตรวจติดตามฟาร์มภายในเริ่มต้นจากผู้ตรวจฟาร์มสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการผลิตภายในแปลงฯ รวมถึงตรวจสอบบันทึก เช่น แผนการผลิตประจำปี บันทึกการจัดการฟาร์ม และบันทึกการขายใบชาสด ว่าเกษตรกรได้มีการบันทึกสม่ำเสมอหรือไม่
4. เมื่อสัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของฟาร์มเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจทำการเดินสำรวจแปลงชาพร้อมกับเกษตรกร โดยเน้นสำรวจดูแนวเขตของฟาร์มซึ่งอาจมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง ดูแนวกันชนของฟาร์มมีหรือไม่ และเดินสู่ภายในแปลงเพื่อดูความเสี่ยงของดิน น้ำ และอากาศ จากนั้นตรวจสอบสถานที่เก็บปัจจัยการผลิต สถานที่เก็บอุปกรณ์การเกษตร หรือโรงเก็บผลผลิตของเกษตรกร (ถ้ามี)
5. ผู้ตรวจติดตามทำการจดบันทึกผลการตรวจลงในแบบฟอร์มรายงานการตรวจติดตามฟาร์มภายใน (FM – 008) โดยอาจมีการเขียนข้อเสนอแนะ หรือเงื่อนไขเพิ่มเติมในกรณีที่พบว่าเกษตรกรไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ
6. ภายหลังการตรวจฟาร์มเสร็จ ผู้ตรวจติดตามฟาร์มภายในแจ้งรายละเอียดผลการตรวจ ในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ และขอבקพร่องให้เกษตรกรทราบ
7. หลังจากรายงานผลการตรวจฟาร์มเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจฟาร์มให้เกษตรกรลงนามรับทราบผลการตรวจฟาร์ม ขอבקพร่อง และระยะเวลาดำเนินการแก้ไข ในรายงานการตรวจติดตามฟาร์มภายใน (FM – 008)

4.2 วิธีการตรวจรับรองฟาร์มภายใน

การตรวจรับรองฟาร์มภายในสำหรับกลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งใหม่ จะต้องทำการตรวจรับรองภายในโดยกรรมการรับรองฟาร์มของกลุ่มอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และเป็นการตรวจแบบ 100%

การตรวจรับรองฟาร์มภายในของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์ มีขั้นตอนดังนี้

1. กรรมการรับรองฟาร์มภายในประชุมวางแผนสำหรับการตรวจรับรองประจำปีของระบบควบคุมภายใน โดยเตรียมเอกสารทะเบียนรายชื่อเกษตรกรสมาชิก ข้อมูลแปลงชาทุกแปลงที่ต้องทำการตรวจรับรอง รวมถึงแบบฟอร์มรายงานการตรวจฟาร์ม (FM – 005) เพื่อประเมินความเสี่ยงการปนเปื้อนของพื้นที่ในเบื้องต้น

-
2. ประสานงานกับกรรมการตรวจติดตามฟาร์มภายใน เพื่อกำหนดพื้นที่และลำดับการตรวจรับรอง โดยเรียงตามความยากง่ายในการเข้าถึงแปลงชา หรือความใกล้เคียงกันของแปลงชาที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดความสะดวก และรวดเร็วในการตรวจ
 3. แจ้งสมาชิกกลุ่มให้รับทราบอย่างน้อย 7 วันก่อนเริ่มการตรวจรับรองฟาร์มภายใน
 4. การตรวจรับรองฟาร์มภายใน เริ่มต้นจากผู้ตรวจรับรองฟาร์มภายในสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการการผลิตภายในแปลงชา ทั้งการใช้ปัจจัยการผลิต การจัดการศัตรูพืช การประเมินความเสี่ยงของการผลิตเกษตรอินทรีย์ และประมาณการผลิตผลสำหรับพืชอินทรีย์ของเกษตรกร
 5. ทำการตรวจบันทึกของเกษตรกร เช่น แผนการผลิตประจำปี บันทึกการจัดการฟาร์ม และบันทึกการขายใบชาสด ว่าเกษตรกรได้มีการบันทึกสม่ำเสมอหรือไม่
 6. ทำการเดินสำรวจแปลงชาพร้อมกับเกษตรกร โดยเน้นสำรวจดูแนวเขตของฟาร์มซึ่งอาจมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง การทำแนวกันชนของฟาร์มมีหรือไม่ และเดินสู่ภายในแปลงเพื่อดูความเสี่ยงของดิน น้ำ และอากาศ จากนั้นตรวจสอบสถานที่เก็บปัจจัยการผลิต สถานที่เก็บอุปกรณ์การเกษตร หรือโรงเก็บผลผลิตของเกษตรกร (ถ้ามี)
 7. ผู้ตรวจรับรองฟาร์มภายใน ทำการจดบันทึกผลการตรวจลงในแบบฟอร์มรายงานการตรวจฟาร์มภายใน (FM – 005) โดยอาจมีการเขียนข้อเสนอแนะ หรือเงื่อนไขเพิ่มเติมในกรณีที่พบว่าเกษตรกรไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ
 8. ภายหลังจากตรวจฟาร์มเสร็จ ผู้ตรวจรับรอง แจ้งรายละเอียดผลการตรวจ ในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ และข้อบกพร่องให้เกษตรกรทราบ
 9. หลังจากรายงานผลการตรวจฟาร์มเรียบร้อยแล้ว ผู้ตรวจรับรองให้เกษตรกรลงนามรับทราบผลการตรวจฟาร์ม ข้อบกพร่อง และระยะเวลาดำเนินการแก้ไข ในรายงานการตรวจฟาร์ม (FM – 005)

4.3 การพิจารณารับรองฟาร์มภายใน

เมื่อผู้ตรวจรับรองฟาร์มภายใน ทำการตรวจแปลงชาของเกษตรกรสมาชิกเสร็จสิ้นแล้ว รายงานการตรวจฟาร์มจะถูกส่งให้กรรมการรับรองฟาร์ม เพื่อพิจารณาขึ้นทะเบียนรับรองฟาร์มภายใน โดยมีขั้นตอนการพิจารณาดังนี้

1. เจ้าหน้าที่โครงการ จะจัดแยกแฟ้มเกษตรกรออกตามความเสี่ยงของเกษตรกร (ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงต่ำ ไม่มีความเสี่ยง) ทบทวนรายงานการตรวจฟาร์ม (FM - 005) และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนรับรองครั้งที่ผ่านมาของเกษตรกรแต่ละราย ตลอดจนเงื่อนไขใหม่สำหรับผู้ตรวจรับรองภายในอาณาเขต เพื่อให้กรรมการรับรองฟาร์มภายใน ทำหน้าที่ในการพิจารณาตัดสินใจขึ้นทะเบียนรับรองเกษตรกรสมาชิกแต่ละราย

2. ผู้ตรวจรับรองฟาร์มภายในสามารถร่างผลการพิจารณารับรอง เงื่อนไขการรับรอง หรือข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้พบเห็นจากการตรวจแปลงชาของเกษตรกรแต่ละรายให้กรรมการพิจารณาการรับรองทราบเบื้องต้นได้ แต่คำวินิจฉัยตัดสินผลการรับรองจะมาจากคณะกรรมการพิจารณารับรองเท่านั้น

3. ผลการพิจารณารับรอง อาจมีข้อสรุปได้ดังต่อไปนี้

- ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจ และกำหนดให้มีการตรวจฟาร์มใหม่บางส่วน หรือทั้งหมด

- มีข้อมูลเพียงพอ แต่ไม่รับรองมาตรฐาน เนื่องจากเกษตรกรสมาชิกไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐาน หรือระเบียบของโครงการ

- มีข้อมูลเพียงพอ และรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรสมาชิก โดยไม่มีข้อกำหนดให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติม

- มีข้อมูลเพียงพอ และรับรองมาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรสมาชิก แต่มีข้อกำหนดให้มีการปรับปรุงการผลิตในบางเรื่อง

4. รายชื่อของเกษตรกรสมาชิกและรายละเอียดแปลงที่ได้รับการรับรองฟาร์มภายในของระบบควบคุมภายใน จะถูกบันทึกไว้ในแบบฟอร์มทะเบียนรับรองฟาร์มภายใน (FM - 013)

5. ทางโครงการจะแจ้งผลการรับรองฟาร์มภายในให้เกษตรกรทราบ และเกษตรกรจะได้รับใบแจ้งผลการพิจารณาการรับรองระบบควบคุมภายในทุกราย

6. เกษตรกรสมาชิกที่ได้รับการรับรองฟาร์มภายใน จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับ และสถานะเกษตรกรจะยืนยันตามใบแจ้งผลการรับรองที่เป็นปัจจุบัน (ฉบับล่าสุด) จนกว่าจะมีใบแจ้งผลการรับรองที่ใหม่กว่า

4.4 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ผู้ตรวจติดตามฟาร์มภายในของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเย้า ผู้ประสานงาน ICS กรรมการรับรองฟาร์มภายใน และเจ้าหน้าที่รับซื้อผลผลิต ต้องแจ้งเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนและลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน โดยให้ผู้ประสานงาน ICS เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบว่าไม่มีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น นั่นคือ ไม่มีการมอบหมายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมนั้น เช่น ผู้ตรวจรับรองฟาร์มภายใน ไม่สามารถตรวจรับรองฟาร์มของตนเอง หรือของญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อนบ้านใกล้เคียง

บทที่ 5

การจัดการผลผลิตกลุ่ม

การจัดการผลผลิตของกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ จะมีโรงงานแปรรูปชาที่รองรับผลผลิตของกลุ่มจำนวน 1 แห่ง คือ โรงงานใบชาหอมวาวิ นอกจากนี้ภายในกลุ่มฯ ยังมีจุดรวบรวมผลผลิตของกลุ่มฯ อยู่ 2 แห่ง ได้แก่ จุดรวบรวมผลผลิตบ้านแม่โงะเหนือ และจุดรวบรวมผลผลิตบ้านแม่โงะใต้ โดยจะมีระบบการจัดการตั้งแต่การรับผลผลิต รวบรวมผลผลิต ไปจนถึงการขนส่งไปยังโรงงานแปรรูป เพื่อผลิตและจำหน่าย ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีการจัดการที่แตกต่างกันเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และปลอดภัย

5.1 การรับซื้อผลผลิตเกษตรกรอินทรีย์

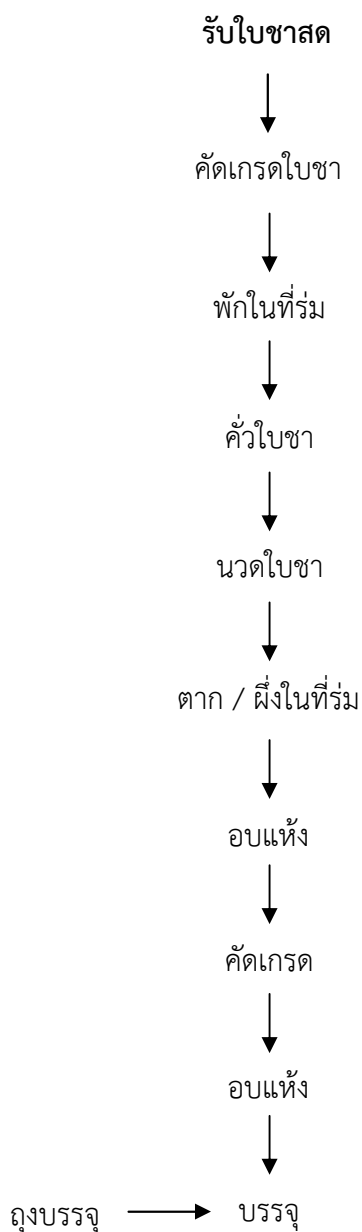
การรับซื้อผลผลิต โรงงานผู้รับซื้อจะเป็นผู้กำหนดระยะเวลาเก็บชาเข้าสู่โรงงานในแต่ละวัน ซึ่งสมาชิกจะต้องนำชาตัวอย่างมาให้ตรวจดูก่อน เพื่อจะได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บ ซึ่งกลุ่มฯ ได้กำหนดข้อกำหนดด้านคุณภาพใบชาสด โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

- เกรด A ใบเขียว เป็นมันเงา ยอดสมบูรณ์ จำนวนใบไม่เกิน 3 ใบ และ 1 ยอด
- เกรด B ใบเขียว เป็นมันเงา ช่วงก้านไม่สมบูรณ์ จำนวนใบไม่เกิน 5 ใบ และ 1 ยอด
- เกรด C ใบไม่สมบูรณ์ จำนวนใบมากกว่า 5 ใบ

โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรวบรวมผลผลิตของกลุ่มฯ จะเป็นผู้บันทึกรายละเอียดการรับซื้อใบชาสดจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการฯ และไม่ใช่สมาชิก โดยจะทำการคัดแยกผลผลิตที่เป็นอินทรีย์ และเคมีออกจากกัน โดยบันทึกลงในแบบบันทึกการรับซื้อผลผลิตของกลุ่มฯ (TP 01) ก่อนส่งไปยังโรงงานแปรรูป

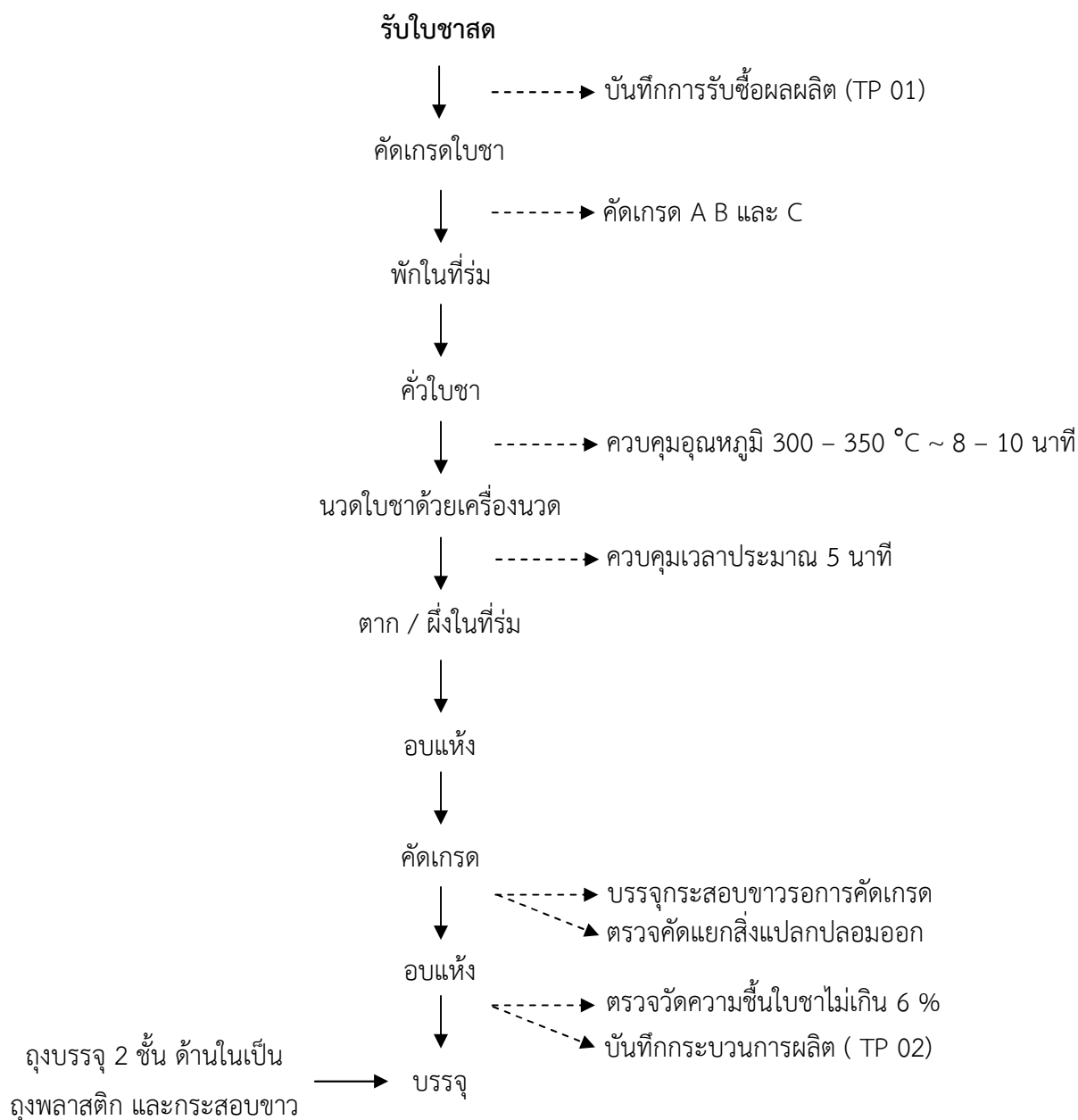
5.2 การแปรรูป

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โง่งง มีโรงงานแปรรูปชาที่รับซื้อผลผลิตของกลุ่ม 1 แห่งคือ โรงงานใบชาหอมวาวิ และเกษตรกรในกลุ่มฯ มีโรงแปรรูปในครัวเรือนอีกจำนวน 7 แห่ง ซึ่งจะส่งชาแห้งที่แปรรูปแล้วไปยังโรงงานใบชาหอมวาวิ โดยโรงงานใบชาหอมวาวิ มีกระบวนการผลิตชาอัสสัมดังแผนภูมิ

การแปรรูปชาจะแยกผลผลิตที่เป็นของสมาชิกในโครงการ (อินทรีย์) และนอกโครงการฯ ก่อนที่จะทำไปแปรรูป โดยจะแปรรูปใบชาอินทรีย์ให้เสร็จก่อน แล้วจึงแปรรูปใบชาเคมี การจำแนกวัตถุดิบ โรงงานแปรรูปชาจะกำหนดบริเวณที่รับผลผลิต ซึ่งมีการติดป้ายบ่งชี้ชัดเจน คือ ผลผลิตอินทรีย์ และผลผลิตเคมี

การตรวจสอบคุณภาพระหว่างกระบวนการแปรรูป ประธานมอบหมายให้รองประธานฝ่ายผลผลิต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของใบชาระหว่างกระบวนการ ซึ่งการตรวจสอบคุณภาพการอบแห้งใบชาในแต่ละขั้นตอนต่างๆ สามารถแสดงได้ดังแผนภูมิ

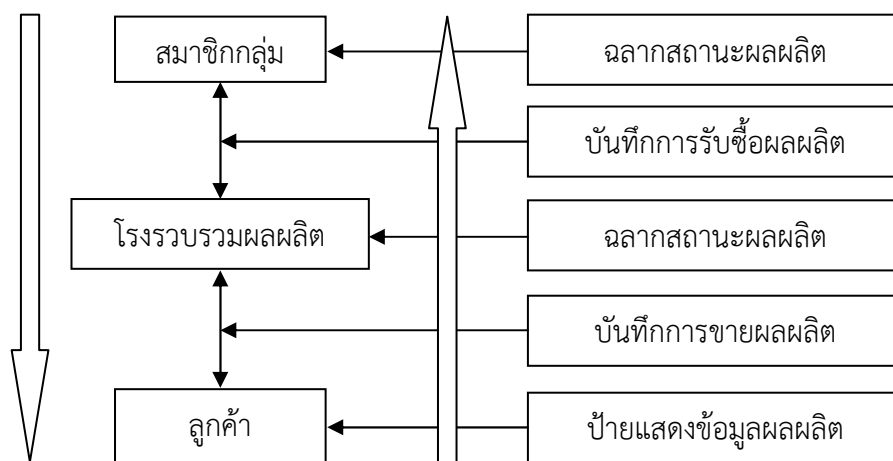
5.3 การขายผลผลิต

ประธานกลุ่มมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รวบรวมผลผลิต เป็นผู้จัดการขายผลผลิตของกลุ่มฯ โดยจะบันทึกการขายผลผลิตอินทรีย์ของกลุ่มฯ ลงในแบบบันทึกการขายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ (TP 03)

5.4 การตรวจสอบย้อนกลับ

ประธานมอบหมายให้รองประธานฝ่ายบริหาร และรองประธานฝ่ายผลิต จัดทำกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ โดยจะต้องตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเก็บเกี่ยวผลผลิตของสมาชิกแต่ละราย การใช้ป้ายแสดงข้อมูลเพื่อตรวจสอบย้อนกลับ ในแปลงเพาะปลูก และในโรงรวบรวมผลผลิตของสมาชิกแต่ละราย หรือของกลุ่มฯ จนกระทั่งลูกค้ารับซื้อผลผลิต โดยกำหนดให้ประสิทธิภาพในการตรวจสอบกลับสินค้า ต้องสามารถแจ้งข้อมูลในการตรวจสอบให้ลูกค้าได้ครบถ้วนแบบ 100% ภายใน 1 สัปดาห์ และต้องสามารถทราบพื้นที่ผลิต วันที่เก็บเกี่ยวผลผลิต วันที่ขายผลผลิต โดยจะต้องมีการบันทึกการรับซื้อผลผลิต และการขายผลผลิตออกระหว่างกลุ่มกับลูกค้าในแต่ละวัน และให้รองประธานฝ่ายบริหารทำการทวนสอบผลการตรวจสอบย้อนกลับปีละ 1 ครั้ง

กระบวนการตรวจสอบย้อนกลับของกลุ่ม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.4.1 กรณีตรวจสอบย้อนกลับจากลูกค้าถึงสมาชิกกลุ่ม

หากมีลูกค้าร้องเรียนเกี่ยวกับผลผลิตของกลุ่มฯ รองประธานฝ่ายบริหารดำเนินการตรวจสอบย้อนกลับสินค้า จากการสอบถามข้อมูลที่มีปัญหาจากลูกค้า โดยการโทรติดต่อ หรือการส่งข้อมูลทางโทรสาร

เพื่อนำมาตรวจสอบ โดยตรวจติดตามจากวัน เดือน ปีที่ขายสินค้า เพื่อสอบกลับไปยังแหล่งผลิต ทำการตรวจสอบวัน เดือน ปีที่ขายผลผลิตให้ลูกค้าไปใน แบบบันทึกการขายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ (TP 03) จากนั้นตรวจสอบวัน เดือน ปีที่ผลิตจาก บันทึกกระบวนการผลิต (TP 02) เพื่อจะตรวจสอบว่าผลผลิต ณ วันที่ทำการผลิต มาจากสมาชิกคนใด ซึ่งข้อมูลจะเชื่อมโยงไปยัง บันทึกการรับซื้อผลผลิต (TP 01) ทำให้สามารถทราบได้ว่า ผลผลิตที่มีปัญหามาจากสมาชิกเกษตรกรคนใด หากมีมูลความจริงที่สมาชิกทำผิดมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกลุ่ม ประธานกลุ่ม เป็นผู้ตัดสินใจในการลงโทษสมาชิกรายดังกล่าวตามสัญญาเข้าร่วมโครงการฯ (FM – 003)

5.4.2 กรณีตรวจสอบย้อนกลับจากสมาชิกไปยังลูกค้า

ในกระบวนการตรวจสอบผลผลิตของสมาชิกว่าไปอยู่ผลผลิตกลุ่มใดที่ส่งไปให้ลูกค้า จะเริ่มจากสมาชิกนำผลผลิตมาขายให้กับกลุ่มฯ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรับซื้อจะเป็นผู้บันทึกการรับซื้อผลผลิตจากสมาชิก ลงใน บันทึกการรับซื้อผลผลิต (TP 01) จากนั้นผลผลิตจะเข้าสู่กระบวนการอบแห้ง และต้องบันทึกกระบวนการผลิตผลผลิตสุดท้ายลงใน บันทึกกระบวนการผลิต (TP 02) ซึ่งจะระบุข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุดิบ (จากรหัสสมาชิก) จากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการซื้อขายกับลูกค้า เจ้าหน้าที่ฝ่ายคุณภาพจะเป็นผู้บันทึกข้อมูลการซื้อขายกับลูกค้า ลงใน แบบบันทึกการขายผลผลิตเกษตรอินทรีย์ (TP 03) ซึ่งได้ระบุวัน เดือน ปีที่ทำการผลิตของตัวสินค้า ผู้ซื้อผลผลิตของกลุ่มฯ

5.5 การจัดการสินค้าที่มีปัญหา

ประธานกลุ่มมอบหมายให้รองประธานฝ่ายบริหาร และฝ่ายผลิต เป็นผู้รับผิดชอบ ดูแลกระบวนการจัดการสินค้าที่มีปัญหา ทั้งที่เกิดจากกระบวนการผลิต และจากลูกค้าที่ซื้อผลผลิต

5.5.1 กรณีสินค้าที่มีปัญหาระหว่างกระบวนการผลิต

ผู้จัดการควบคุมคุณภาพจะเป็นผู้ควบคุมคุณภาพของใบชาในระหว่างกระบวนการอบแห้ง และจะทำการคัดแยกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพออกไป ซึ่งข้อมูลปริมาณใบชาที่ไม่ได้คุณภาพจะแสดงใน บันทึกกระบวนการผลิต (TP 02)

5.5.2 กรณีสินค้าที่มีปัญหาเนื่องจากเกิดจากความผิดพลาดในกระบวนการผลิต

ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตที่จะทำให้เกิดความล่าช้าขึ้น เช่น ไฟฟ้าดับ ทำให้คั่วชาอย่างต่อเนื่องไม่ได้ ส่งผลทำให้กลิ่นของชาที่ได้ผิดไปจากคุณภาพมาตรฐาน ผู้จัดการคุณภาพจะเป็นผู้คัดแยกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ตรงความต้องการออกไป และบันทึกลงใน บันทึกกระบวนการผลิต (TP 02)

เอกสารอ้างอิง

- วิฑูรย์ ปัญญากุล. 2547 เกษตรอินทรีย์ ทำอย่างไรจึงได้รับการรับรอง.บริษัท ที จี ซี พรินท์ติ้งจำกัด, กรุงเทพฯ. 110 หน้า
- วิฑูรย์ ปัญญากุล. 2551 เกษตรอินทรีย์เบื้องต้น. เอกสารประกอบการอบรมเกษตรอินทรีย์เรื่อง หลักสูตรผู้บริหารธุรกิจเกษตรอินทรีย์. 10 – 12 ตุลาคม 2552. โรงแรมวินเซอร์ สวีท กรุงเทพฯ. 56 หน้า
- โครงการ ICS Link Net's Greenet และ มูลนิธิสายใยแผ่นดิน.2553 คู่มือผู้ตรวจฟาร์มเกษตรอินทรีย์ ระบบควบคุมภายใน. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการผักและผลไม้ อินทรีย์. 5 – 7 กรกฎาคม 2553. อุทยานแห่งชาติเขาคิณชภูฏ จันทบุรี. 35 หน้า
- สำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์.2012. มาตรฐานเกษตรอินทรีย์.กทม. 83 หน้า
- Bioagricert S.r.l (Italy) และ Bioagricert Thailand Co.,Ltd. 2549. การอบรมผู้ตรวจสอบฟาร์ม. เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการอบรมผู้ตรวจสอบฟาร์ม. 6 – 10 กรกฎาคม 2543. ศูนย์นักศึกษานานาชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 63 หน้า
- Jörg Rosenkranz. 2543. Organic Standard, Inspection, Certificate and Organic Group Management. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง Organic Standard, Inspection, Certificate and Organic Group Management. 4 – 7 กันยายน 2549. สถาบันวิจัยเทคโนโลยี หลังการเก็บเกี่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 67 หน้า

ภาคผนวก

รหัสเอกสาร
แบบบันทึกระบบควบคุมภายใน

ICS 01	คู่มือระบบควบคุมภายใน
ICS 02	บันทึกการประชุม
ICS 03	บันทึกการอบรมเกษตรกร

แบบบันทึกสำหรับฟาร์ม

FM – 001	ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ
FM – 002	ประวัติฟาร์ม
FM – 003	สัญญาเข้าร่วมโครงการ
FM – 004	แบบประเมินความเสี่ยงของพื้นที่และแหล่งน้ำเบื้องต้น
FM – 005	รายงานการตรวจฟาร์มภายใน
FM – 006	สมุดบันทึกการจัดการฟาร์ม
FM – 007	สมุดบันทึกการขายผลผลิตของเกษตรกร
FM – 008	แบบบันทึกการตรวจติดตามฟาร์มภายใน
FM – 009	แผนการผลิตอินทรีย์ประจำปี
FM – 010	มาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ของโครงการ
FM – 011	รายงานสรุปผลการพิจารณารับรอง และแจ้งผลการรับรองระบบควบคุมภายใน
FM – 012	ทะเบียนประวัติเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเข้า
FM – 013	ทะเบียนรับรองฟาร์มภายในกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเข้า

วิทยากร:

[illegible]

ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ

1. ข้อมูลทั่วไป

รหัสเกษตรกร:
ชื่อเกษตรกร :
ชื่อหมู่บ้าน :
สถานที่ / ศูนย์รับซื้อ (buying station) :
ที่อยู่ / ติดต่อเกษตรกร :
เบอร์โทรศัพท์ (ถ้ามี) :

2. พื้นที่การผลิต (ระบุทุกแปลง รวมทั้งแปลงทั่วไปด้วย)

แปลงที่	รหัสแปลง (ตามที่ระบุในแผนผัง)	พื้นที่ (ไร่)	พืชหลัก	พืชร่วม	วันที่ใช้สารเคมีครั้งสุดท้าย (ระบุชนิดสาร และเดือน หรือ ปีที่ใช้)
1					
2					
3					
4					
5					
	พื้นที่รวม				

3. สภาพพื้นที่แปลงปลูกพืชอินทรีย์

	แปลงอินทรีย์ในพื้นที่หลายแปลงอยู่ติดต่อกันเป็นผืนเดียว ไม่มีแนวเขตแบ่งแปลงที่ชัดเจน เกษตรกรทุกรายทำการผลิตแบบอินทรีย์
	แปลงอินทรีย์สามารถแบ่งแยกออกจากแปลงอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน โดยมีแนวเขตได้แก่
	อื่น ๆ (อธิบาย)

4. ข้อมูลการผลิตพืช – สัตว์

การปลูกขา :					การเลี้ยงสัตว์ :	
แปลงที่	รหัสแปลง	จำนวนต้น (โดยประมาณ)	วันที่ปลูกพืช เดือน/ปี	ประมาณการ ผลผลิต (กก.)	จำนวน สัตว์	วิธีการเลี้ยงและดูแล สัตว์ (โรงเรือน อาหาร ยารักษาโรค)
1						
2						
3						
4						
5						
	รวม					

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริง และ ข้าพเจ้าเข้าใจเงื่อนไขการผลิตแบบอินทรีย์ และได้รับ สำเนาสัญญาเข้าร่วมโครงการแล้ว	ข้าพเจ้าในฐานะเจ้าหน้าที่สนามของโครงการ ขอยืนยัน ว่าข้อมูลที่กรอกข้างต้นนี้ถูกต้องตามความเป็นจริง
ลายมือชื่อเกษตรกร :	ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่โครงการ :
วันที่ :	
สถานที่ :	

แผนผังฟาร์ม

ชื่อเกษตรกร.....แปลงที่.....รหัสแปลง.....จำนวนพื้นที่.....ไร่

แผนผังฟาร์ม

ชื่อเกษตรกร.....แปลงที่.....รหัสแปลง.....จำนวนพื้นที่.....ไร่

แผนผังฟาร์ม

ชื่อเกษตรกร.....แปลงที่.....รหัสแปลง.....จำนวนพื้นที่.....ไร่

FM – 002

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

รหัสเกษตรกร.....

ประวัติฟาร์ม

1. ชื่อเกษตรกร (นาย / นาง / นางสาว)
2. พื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตร (ระบุพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรทั้งหมดในปัจจุบัน)

แปลง	พื้นที่ (ไร่)	รหัสแปลง	กรรมสิทธิ์	การจัดการ	การใช้ประโยชน์ (ทำชา, สระ, ป่า, ที่รกร้าง, บ้านพัก)	วันที่เริ่มทำ เกษตรอินทรีย์	ใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายเมื่อใด
1			☐ ตัวเอง ☐ ญาติ - พี่น้อง ☐ เช่า	☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า ☐ ไม่ใช้ประโยชน์			เดือน..... ปี..... ชนิดที่ใช้.....
2			☐ ตัวเอง ☐ ญาติ - พี่น้อง ☐ เช่า	☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า ☐ ไม่ใช้ประโยชน์			เดือน..... ปี..... ชนิดที่ใช้.....
3			☐ ตัวเอง ☐ ญาติ - พี่น้อง ☐ เช่า	☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า ☐ ไม่ใช้ประโยชน์			เดือน..... ปี..... ชนิดที่ใช้.....
4			☐ ตัวเอง ☐ ญาติ - พี่น้อง ☐ เช่า	☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า ☐ ไม่ใช้ประโยชน์			เดือน..... ปี..... ชนิดที่ใช้.....
5			☐ ตัวเอง ☐ ญาติ - พี่น้อง ☐ เช่า	☐ ทำเอง ☐ ให้ผู้อื่นเช่า ☐ ไม่ใช้ประโยชน์			เดือน..... ปี..... ชนิดที่ใช้.....

3. แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร

- ☐ น้ำฝน
 ☐ สระน้ำ
 ☐ น้ำห้วย (ประปาภูเขา)
 ☐ น้ำบาดาล

ลงชื่อ..... (ผู้ผลิต)

วันที่...../...../.....

ข้อตกลงการสมัครเข้าร่วมโครงการ

สัญญาระหว่าง

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

และ

(นาย / นาง / นางสาว).....รหัสเกษตรกร.....

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ มีหน้าที่ดังนี้

1. ประสานงานกิจกรรมทั้งหมดของโครงการผลิตชาอินทรีย์
2. ให้การสนับสนุนและคำแนะนำแก่เกษตรกรในการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์
3. ประสานงานการตรวจสอบตามมาตรฐานภายในของโครงการ และการตรวจสอบโดยหน่วยงานรับรองจากภายนอก
4. รับซื้อ “ใบชาสด” อินทรีย์ในราคาที่เป็นธรรมและโปร่งใส เมื่อ “ใบชาสด” มีคุณภาพที่เหมาะสม

ข้าพเจ้า (นาย / นาง / นางสาว).....ยินยอมปฏิบัติดังต่อไปนี้

5. ข้าพเจ้ายอมรับในการเป็นสมาชิก กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน และตรวจสอบจากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (มกท.)
6. ข้าพเจ้ายินดีที่จะปฏิบัติตามหลักการเกษตรอินทรีย์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายในของกลุ่ม และปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบควบคุมภายใน
7. ข้าพเจ้าจะ ไม่ใช้ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า หรือปุ๋ยเคมีกับพืชทุกชนิดในแปลง ที่ได้รับการรับรองเป็นอินทรีย์
8. ข้าพเจ้าจะพยายามปฏิบัติตามหลักการเกษตรอินทรีย์ดังต่อไปนี้
 - ปฏิบัติตามข้อบังคับของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ เกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ การบำรุงดิน และการควบคุมศัตรูพืช
 - รักษาและปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยการคลุมดินด้วยเศษพืช (ไม่เผา) และใช้อินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสดหรือวิธีการอื่น ๆ
 - ป้องกันการชะล้างหน้าดินโดยให้ดินมีสิ่งปกคลุมอยู่ตลอดเวลา และทำคันหรือปลูกพืชในแนวระดับหากมีความจำเป็น
 - หลีกเลี่ยงการทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดต้นไม้โดยไม่จำเป็น การเผาซากพืชหรือวัสดุอินทรีย์อื่น ๆ การทิ้งขยะพืช (เช่น แบทเตอรี) หรือเศษพลาสติกเป็นต้น
9. ข้าพเจ้าจะพยายามป้องกันมิให้เกิดการปนเปื้อนในแปลงอินทรีย์หรือพืชอินทรีย์ เช่น ป้องกันการปนเปื้อนจากสารเคมีที่อาจปลิวมาจากแปลงข้างเคียง เป็นต้น
10. ข้าพเจ้าจะไม่ปลูกชา ในระบบเคมี เพื่อหลีกเลี่ยงการผลิตคู่ขนาน

11. ข้าพเจ้าจะจำหน่ายผลผลิตอินทรีย์จากแปลงอินทรีย์ของตนเองเท่านั้น ให้แก่ กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ
12. ข้าพเจ้ายินดีเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิตแบบอินทรีย์ที่ทางกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะจัดขึ้น
13. ในกรณีที่พบว่ามีสารเคมีตกค้างเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้ตรวจฟาร์มภายในหรือบุคคลที่รับผิดชอบของ กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะทราบ
14. ข้าพเจ้ารับทราบว่า การละเมิดข้อกำหนดเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรแม่เพียงรายเดียว อาจส่งผลให้การผลิตของเกษตรกรรายนั้น หรือของทั้งกลุ่มไม่ได้รับการรับรอง และรับทราบว่าหากข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดจะได้รับการลงโทษ
15. ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้ตรวจจากกลุ่ม และจากหน่วยงานตรวจรับรองเกษตรอินทรีย์เข้าตรวจสอบในพื้นที่เกษตรทุกแปลง ตลอดจนสถานที่เก็บเครื่องมือ สถานที่เก็บผลผลิต และที่พัก โดยทางผู้ตรวจจากกลุ่มและหน่วยตรวจรับรองฯ ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า
16. ข้าพเจ้ายินดีที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบอื่น ๆ ทางกลุ่มได้กำหนดขึ้นมาภายหลัง

ข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดและเงื่อนไขข้างต้นแล้วและยอมรับข้อกำหนดต่าง ๆ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้

สถานที่..... วันที่.....

ชื่อเกษตรกร..... ลายมือชื่อ.....

สำหรับ กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

ชื่อ

ประทับตรา / ลายมือชื่อ.....

รหัสเกษตรกร.....

แบบประเมินความเสี่ยงพื้นที่และแหล่งน้ำเบื้องต้น

ชื่อเกษตรกร (นาย /นาง / นางสาว).....แปลงที่.....รหัสแปลง.....
 ที่อยู่แปลง เลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
 เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

1. พื้นที่ปลูก

เกณฑ์ที่กำหนด : ต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่มีความเสี่ยงเนื่องจากวัตถุอันตราย และจุลินทรีย์ที่จะทำให้เกิดการตกค้างหรือปนเปื้อน
 ในผลิตผล

สภาพพื้นที่ปลูก 2.1 ☐ ที่ราบ 2.2 ☐ ที่ราบลุ่ม 2.3 ☐ ที่ดอน
 2.4 ☐ ยกทรง 2.5 ☐ ยกทรงน้ำขัง 2.6 ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ลำดับที่	รายการที่ตรวจ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อสังเกต
1	แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล			
2	แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งกองกำกับการ			
3	แปลงปลูกเคยเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม			
4	แปลงปลูกเคยเป็นสถานที่ทิ้งขยะ			
5	แปลงปลูกเคยเป็นสถานที่ทิ้งสารเคมี			
7	แปลงปลูกเคยมีการใส่ปุ๋ยคอกที่ไม่ได้หมัก (สด) ก่อนลงในดิน			
8	แปลงปลูกเคยมีการใส่ปุ๋ยที่ปนเปื้อนโลหะหนัก			
9	แปลงปลูกเคยมีการใช้สารเคมีในกลุ่ม คาร์บาเมต, ออร์แกโนคลอรีน และ ออร์แกโนฟอสเฟต ^{1/} , ไกลโฟเซต			
10	การตรวจวิเคราะห์ดินในฟาร์มปลูกเคยพบสารกำจัดศัตรูพืชที่มีพิษสูง			() เคย..... () ไม่เคย
11	การตรวจวิเคราะห์ดินในฟาร์มปลูกเคยพบโลหะหนักตกค้างในดิน			() เคย..... () ไม่เคย
12	กระบวนการปลูก ผลิตมีโอกาสร่วมสัมผัสกับดินตลอดเวลา			

หมายเหตุ ^{1/}สารเคมีในกลุ่มคาร์บาเมต ได้แก่ เมโทมิล บีพีเอ็มซี คาร์โบฟูราน คาร์บาริล
 สารเคมีในกลุ่มออร์แกโนคลอรีน ได้แก่ อัลดริน ดีลทริน เอนดริน เอนโดซัลแฟน เฮพตาคลอร์
 เฮพตาคลอร์อีพอกไซด์ ลินเดน ดีดีอี และ ดีดีดี
 สารเคมีในกลุ่มออร์แกโนฟอสเฟต ได้แก่ คลอร์ไพริฟอส ไดอะซินอน ไดโครโตฟอส ไดเมทโทเอท
 เฟนไทรโทออน มาลาไทยอน เมวินฟอส เมทามิโดฟอส โมโนโครโทฟอส
 พาราไทออนเมทิล ฟิริมโฟสเอทิล ฟิริมโฟสเมทิล โปรพิโนฟอส
 โปรไทโอฟอส และไตรอะโซฟอส

เกณฑ์การประเมิน ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 100% ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดพื้นที่ปลูก
 ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 51-99% ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรตรวจวิเคราะห์ดิน
 ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ น้อยกว่า 50% ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

เกณฑ์ที่กำหนด : น้ำที่ใช้ต้องได้จากแหล่งที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน จุลินทรีย์ สารเคมี และ โลหะหนัก

ลักษณะแหล่งน้ำที่ใช้

1.1 ☐ ลำธาร/คลองธรรมชาติ	1.2 ☐ สระ/บ่อขุด	1.3 ☐ บ่อบาดาลน้ำตื้น
1.4 ☐ บ่อบาดาลน้ำลึก	1.5 ☐ อาศัยน้ำฝน	1.6 ☐ คลองชลประทาน
1.7 ☐ อื่น ๆ ระบุ.....		

ลำดับที่	รายการที่ตรวจ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อสังเกต
1	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านชุมชน			
2	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านคอกปศุสัตว์ สัตว์ปีก			
3	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านโรงงานอุตสาหกรรม			
4	แหล่งน้ำที่ใช้ไหลผ่านเขตเกษตรกรรมที่มีการใช้สารเคมีมาก			
5	บริเวณบ่อ /สระเคยเป็นที่ตั้งโรงพยาบาลมาก่อน (5 ปี)			
6	บริเวณบ่อ /สระเคยเป็นคอกปศุสัตว์มาก่อน (2 ปี)			
7	บริเวณบ่อ /สระเคยเป็นโรงงานอุตสาหกรรม			
8	น้ำในบ่อ /สระมีโอกาสปนเปื้อนจากสารเคมีที่พ่นในฟาร์ม			
9	น้ำในบ่อ /สระมีโอกาสปนเปื้อนสารเคมีที่ใช้จากฟาร์มใกล้เคียง			
10	น้ำในบ่อ /สระ เคยมีการตรวจวิเคราะห์พบสารพิษตกค้าง			() เคย.....
11	น้ำในบ่อ /สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบโลหะหนัก			() เคย.....
12	น้ำในบ่อ /สระเคยมีการตรวจวิเคราะห์พบจุลินทรีย์โคลิฟอร์ม			() เคย.....
13	น้ำจากแหล่งน้ำที่ใช้มีโอกาสที่จะสัมผัสกับผลิตผลโดยตรง			

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>	ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 100%	ถือว่าผ่านการประเมินข้อกำหนดแหล่งน้ำ
	ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ 51-99%	ถือว่าผ่านการประเมิน แต่ควรตรวจวิเคราะห์น้ำ
	ถ้าตอบว่า ไม่ใช่ น้อยกว่า 50%	ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

สรุปผลการประเมิน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ผู้ตรวจประเมิน.....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

รายงานการตรวจฟาร์มเกษตรอินทรีย์

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อเกษตรกร		รหัสเกษตรกร	
ชื่อผู้ตรวจฟาร์มภายใน		วันที่ตรวจ	 / /
ประเภทการตรวจ	☐ ตรวจประเมินครั้งแรก	แปลงที่ตรวจ	
	☐ ตรวจประจำปีครั้งที่	เวลาที่ตรวจ	เริ่ม.....น. เสร็จ.....น.
☐ ตรวจโดยแจ้งล่วงหน้า			
ผู้ที่ให้ข้อมูลระหว่างตรวจฟาร์ม ☐ สมาชิกผู้ผลิตเอง (ชื่อผู้สมัครขอรับรอง) ☐ ผู้อื่น เกี่ยวข้องเป็น กับสมาชิกผู้ผลิต			
แปลงเกษตรอินทรีย์ที่ยังไม่ได้ไปตรวจ คือแปลงที่.....เหตุผล.....			
แปลงเกษตรเคมีที่ยังไม่ได้ไปตรวจ คือแปลงที่.....เหตุผล.....			
สถานที่เก็บอุปกรณ์ / ปัจจัยการผลิต ☐ ตรวจแล้ว ☐ ยังไม่ได้ตรวจ เพราะ.....			

2. เอกสารฟาร์มที่เกษตรกรบันทึก

เอกสารบันทึกการใช้ปัจจัยการผลิต	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงเพราะ.....
เอกสารบันทึกการเก็บเกี่ยวผลผลิต	☐ มี ☐ ไม่มี	☐ บันทึกครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงเพราะ.....
เอกสารมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	☐ มี ☐ ไม่มี	

3. ความเข้าใจในมาตรฐานที่ขอการรับรอง

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์	☐ ดี ☐ ปานกลาง ☐ ต้องปรับปรุง.....
----------------------	---

4. พื้นที่การผลิต (ทุกแปลง รวมทั้งแปลงที่ไม่ใช้อินทรีย์)

ข้อมูลพื้นที่แปลงตรงกับปีที่แล้ว และตรงกับบันทึกไว้ในเอกสารภายในหรือไม่	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ อธิบายข้อมูลที่เปลี่ยนแปลง.....
กรณีแปลงสมัครใหม่ ให้บันทึกวันที่มีการใช้สารเคมีครั้งสุดท้ายในประวัติฟาร์มด้วย ชนิดสารเคมีที่ใช้.....วันที่ใช้ครั้งสุดท้าย...../...../.....	
เกษตรกรมีการรับค่าเช่าเป็นผลผลิต	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....
เกษตรกรมีการผลิตคู่ขนานอินทรีย์กับเคมี	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....

แปลง ที่	รหัสแปลง (ดูในใบสมัคร)	พื้นที่ (ไร่)	พืชหลัก	พืชเสริม
1				
2				
3				
4				
5				
	พื้นที่รวม			

5. เมล็ดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์ที่ใช้

เมล็ัดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์ชา	☐ ใช้เมล็ดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์ของตนเอง จำนวน..... ☐ ใช้เมล็ดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์จากที่อื่น ระบุ.....จำนวน..... <u>การใช้สารเคมี</u> ☐ เกษตรกรไม่ได้ใช้สารเคมีต้องห้ามใดๆ ในการปลูก ☐ เกษตรกรได้คลุก / ชุบสารเคมีในการปลูก คือ.....
	ในกรณีที่มีการคลุกสารเคมีต้องห้าม อธิบาย
เมล็ัดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์พืชอื่นๆ	<u>พืชตระกูลถั่วเป็นปุ๋ยพืชสด</u> ☐ ไม่มีการปลูก ☐ มีการปลูก คือ..... ☐ ใช้เมล็ดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์ของตนเอง จำนวน..... ☐ ใช้เมล็ดพันธุ์ / กิ่งพันธุ์จากที่อื่น ระบุ.....จำนวน..... <u>การใช้สารเคมี</u> ☐ เกษตรกรไม่ได้ใช้สารเคมีต้องห้ามใดๆ ในการปลูก ☐ เกษตรกรได้คลุก / ชุบสารเคมีในการปลูก คือ.....
	<u>พืชร่วม / แคมในสวนชา</u> ☐ ไม่มีการปลูก ☐ มีการปลูก คือ <u>การใช้สารเคมี</u> ☐ เกษตรกรไม่ได้ใช้สารเคมีต้องห้ามใดๆ ในการปลูก ☐ เกษตรกรได้คลุก / ชุบสารเคมีในการปลูก คือ.....
ในกรณีที่มีการคลุกสารเคมีต้องห้าม อธิบาย	

FM – 005

กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเข้า

6. ความหลากหลายทางชีวภาพโดยรวม (อย่างน้อย 5% ของพื้นที่ทั้งหมดต่อแปลง)

☐ มี ในแปลงที่.....	☐ ไม่มี ในแปลงที่.....
--	---

7. การปรับปรุงดิน และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ประเภทของปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้	ชนิด	ปริมาณ (กก.)	แปลงที่ใช้	แหล่งที่มา
ปุ๋ยคอก				
ปุ๋ยหมัก				
ปุ๋ยพืชสด				
อื่นๆ				
มีการใช้ปุ๋ยเคมีที่ห้ามใช้ในเกษตรอินทรีย์			☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....	
มีการเผาเศษกิ่ง ก้าน อินทรีย์วัตถุอื่นๆ ในแปลงอินทรีย์			☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....	
มีการเผาเศษขยะ หรือสิ่งปฏิกูลอื่นๆ ในแปลงอินทรีย์			☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....	
มีความเสี่ยงในการพังทลายของหน้าดิน			☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....	
มีการปลูกพืชร่วม / พืชหมุนเวียน (ตระกูลถั่ว)			☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....	

8. การจัดการศัตรูพืช – โรค – แมลง – วัชพืช

มีการระบาดของโรค แมลง และวัชพืช	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....
วิธีการจัดการกับโรค แมลง และวัชพืช	☐ ปล่อยตามธรรมชาติ ☐ ใช้สมุนไพรสูตร..... ☐ วิธีอื่นๆ ระบุ.....
มีการใช้สารกำจัดศัตรูพืช ต้องห้าม ในแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....
มีการใช้ยาฆ่าหญ้า สารเคมีกำจัดแมลง แมลง ในแปลงเกษตรอินทรีย์	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....
มีการใช้สารเคมี ต้องห้าม ในสถานที่เก็บผลผลิต สถานที่ทำ / ผลิตปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....
เกษตรกรมีการจัดการแปลงเคมี และตัดสินใจในการใช้สารเคมีต้องห้าม ในแปลงเคมีด้วยตนเอง	☐ ไม่มี ☐ มี คือ.....แปลงที่.....

9. แนวกันชนรอบแปลงเกษตรอินทรีย์

รหัสแปลง	อธิบายแนวกันชนรอบแปลงเกษตรอินทรีย์	ระยะห่างพืชอินทรีย์กับเคมี (เมตร)
.....	ทิศเหนือ	
	ทิศใต้	
	ทิศตะวันออก	
	ทิศตะวันตก	
.....	ทิศเหนือ	
	ทิศใต้	
	ทิศตะวันออก	
	ทิศตะวันตก	
.....	ทิศเหนือ	
	ทิศใต้	
	ทิศตะวันออก	
	ทิศตะวันตก	
.....	ทิศเหนือ	
	ทิศใต้	
	ทิศตะวันออก	
	ทิศตะวันตก	

10. ความเสี่ยงการปนเปื้อนของสารเคมี

มีความเสี่ยงจาก	ต่ำ	กลาง	สูง	ความเห็น
มลพิษทางน้ำ				
มลพิษทางอากาศ				
เครื่องมือ / ภาชนะ / อุปกรณ์				
ปัจจัยการผลิต				
สถานที่เก็บผลผลิต				
มาตรการป้องกันการปนเปื้อน				

11. การจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

ช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต	
ประมาณการผลผลิตชาอินทรีย์ ที่ขอรับรอง	ชาอัสสัม ปีที่แล้ว.....กิโลกรัม ปีปัจจุบัน.....กิโลกรัม
	ชาอู่หลงเบอร์ 12 ปีที่แล้ว.....กิโลกรัม ปีปัจจุบัน.....กิโลกรัม
	ชาอู่หลงเบอร์ 17 ปีที่แล้ว.....กิโลกรัม ปีปัจจุบัน.....กิโลกรัม
การจัดการผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้	☐ ขายผลผลิตให้กลุ่มฯ ☐ ขายผลผลิตให้พ่อค้าทั่วไป ☐ แยกผลผลิตอินทรีย์ – เคมี ได้ชัดเจนไม่มีความเสี่ยง ☐ มีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนผลผลิตอินทรีย์ คือ.....

กิจกรรม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	เหตุผล/เงื่อนไข
การเก็บเกี่ยว ไม่มีการกำจัดศัตรูพืชในระหว่างเก็บเกี่ยว				
การแปรรูป ไม่มีการใช้เครื่องมือช่วยแปรรูป มีการแยกผลผลิตตามสถานะ				
โรงเก็บ ไม่มีการปนเปื้อน มีการแยกผลผลิตตามสถานะ				
ความเห็นเพิ่มเติม				

12. ข้อเสนอของผู้ตรวจในการรับรองฟาร์ม (รวมทุกแปลง)

การปฏิบัติตามเงื่อนไขของปีที่แล้ว
☐ ดี ☐ บางส่วน / พอใช้ ☐ ไม่ได้ทำ/ต้องปรับปรุง ☐ ไม่มีเงื่อนไขจากปีที่แล้ว

13. ความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

--

14. ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

--

15. การยืนยันการปฏิบัติตามมาตรฐาน

ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ และใช้ปัจจัยการผลิตตามที่ระบุไว้ในรายงานการตรวจนี้ และข้าพเจ้าได้รับทราบเงื่อนไขที่จะต้องทำการปรับปรุงฟาร์มแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลายมือชื่อเกษตรกร / ผู้ให้ข้อมูล :

ลายมือชื่อผู้ตรวจฟาร์มภายใน :

16. ผลการพิจารณารับรองของโครงการ

ผลการพิจารณาปีนี้ ☐ รับรองโดยไม่มีเงื่อนไข ☐ รับรองแบบมีเงื่อนไข ☐ ไม่รับรอง

เงื่อนไขการรับรองหรือการลงโทษ :

ลายมือชื่อ ผู้จัดการ / กรรมการรับรองฟาร์มภายใน :

สมุดบันทึกการจัดการฟาร์ม (ด้านหน้าปก)

FM - 006

โครงการศึกษาแนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการส่งออกสินค้าชา

บันทึกการจัดการฟาร์ม
(茶園管理記錄)

ชื่อเกษตรกร (茶農姓名)

รหัสเกษตรกร (茶農編號)

ที่อยู่ (地址)

ขนาดพื้นที่ปลูก (茶園面積)ไร่

ชนิดพืชที่ปลูก (植物種類)

วันที่เริ่มใช้ (啟用日)

使用說明：

第一頁與第二頁：為農園之除草及施肥記錄

除草分人工及機器兩種 若有翻土 亦應勾選

施肥指的是使用有機肥 如放養的牛糞或雞糞

或是雜草老葉混合土壤後堆放於茶樹下

或是雜草剪除後與土壤拌翻混合作為肥料

第三頁以後：則為採收記錄表

第一欄為採收日期

第二欄為採收數量

第三欄為茶農簽名確認

第四欄為合作社工廠經理簽名確認

สมุดบันทึกการจัดการฟาร์ม (ด้านในปก)

วันที่ปฏิบัติ (採收日期)	แปลงที่ (地區)	ปริมาณใบชาสดที่เก็บได้ (茶菁採收量)	ลงชื่อเจ้าของฟาร์ม (茶農簽名)	ลงชื่อผู้รับซื้อ (工廠經理簽名)

สมุดบันทึกการจัดการฟาร์ม (เนื้อหา)

วันที่เริ่ม ปฏิบัติ 執行起始日	วันที่สิ้นสุด การปฏิบัติ 執行完成日	ตัดหญ้า 除草	ตัดกิ่ง 剪枝	ใส่ปุ๋ย施肥			ผู้บันทึก 記錄者
				ปุ๋ยคอก 家畜糞便	ปุ๋ยหมัก 杂草+老叶+土壤 (茶树下)	แหล่งที่มา 杂草+土壤	

สมุดบันทึกการขายผลผลิต (หน้าปก)

FM - 007	บันทึกการขายใบชาสด
ชื่อ - สกุล	รหัสเกษตรกร.....
	(กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะแง)

FM - 007	บันทึกการขายใบชาสด
ชื่อ - สกุล	รหัสเกษตรกร.....
	(กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะแง)

วัน / เดือน / ปี	แปลงที่	สถานที่รับซื้อ	ลงชื่อผู้รับซื้อ	จำนวน (กก.)

วัน / เดือน / ปี	แปลงที่	สถานที่รับซื้อ	ลงชื่อผู้รับซื้อ	จำนวน (กก.)

วัน / เดือน / ปี	แปลงที่	สถานที่รับซื้อ	ลงชื่อผู้รับซื้อ	จำนวน (กก.)

วัน / เดือน / ปี	แปลงที่	สถานที่รับซื้อ	ลงชื่อผู้รับซื้อ	จำนวน (กก.)

สมุดบันทึกการขายผลผลิต (เนื้อหา)

บันทึกการตรวจติดตามฟาร์มภายใน

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อเกษตรกร :	รหัสแปลง :
ชื่อผู้ตรวจติดตาม :	วันที่ตรวจ :

ข้อมูลการตรวจฟาร์ม

รายการที่ตรวจ	รายละเอียด
1. สภาพแวดล้อมภายในแปลงมีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
2. มีร่องรอยการใช้ยาฆ่าหญ้า หรือสารเคมีชนิดอื่นๆ ภายในแปลงหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
3. มีอุปกรณ์บรรจจุสารเคมีต้องห้ามภายในแปลงหรือไม่ (เช่น ถังบรรจจุสารเคมี กระสอบปุ๋ยเคมี หรือเกลลอนบรรจจุสารเคมี ฯลฯ)	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
4. รอบๆ แปลงมีความเสี่ยงที่จะปนเปื้อนสารเคมีจากดิน น้ำ หรือสารเคมีจากสวนข้างเคียงหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
5. กรณีที่แปลงมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมีจากดิน น้ำ หรือสารเคมีจากสวนข้างเคียงแล้ว เกษตรกรมีการป้องกันการปนเปื้อนนั้นหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี โดย.....
6. มีการปลูกพืชคู่ขนานในแปลงหรือไม่ (เช่น ปลูกทั้งชาอินทรีย์ และชาเคมี พร้อมๆ กัน ในแปลงเดียว)	☐ มี ☐ ไม่มี
7. มีการปลูกพืชชนิดอื่นร่วมกับชาภายในแปลงหรือไม่ (เช่น ข้าว ข้าวโพด ถั่ว ถั่ว หรือพืชอื่นๆ)	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
8. พืชที่ปลูกร่วมภายในแปลงตามข้อ 7 มีการใช้สารเคมีหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
9. มีการเลี้ยงสัตว์ภายในแปลงหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
10. มีการตัดหญ้าภายในแปลงอย่างสม่ำเสมอหรือไม่	☐ มี ☐ ไม่มี
11. มีการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสดภายในแปลงหรือไม่	☐ มี ☐ ไม่มี
12. มีสถานที่เก็บสารเคมี หรือผลผลิตภายในแปลงหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มี ได้แก่.....
13. เกษตรกรเจ้าของสวนชามีการจดบันทึกการผลิตซึ่งทางโครงการฯ แจกให้อย่างสม่ำเสมอหรือไม่	☐ มีการจดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ ☐ ควรปรับปรุงเพราะ.....
ข้อคิดเห็น / คำแนะนำ :	
ลงชื่อผู้ตรวจ :	ลงชื่อเกษตรกร :

รหัสเกษตรกร.....

แผนการผลิตเกษตรอินทรีย์ประจำปี 2555

1. ชื่อเกษตรกร (นาย / นาง / นางสาว).....

2. แผนการผลิต

แปลงที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	รหัสแปลง	ระบบการผลิต	ชนิดพืชที่ปลูกเกษตรอินทรีย์ (ชนิด - ไร่)	รวมพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ (ไร่)
1			☐ เกษตรอินทรีย์ ☐ เกษตรเคมี	☐ ชาอัสสัม ☐ ชาอู่หลง ☐ อื่น ๆ	
2			☐ เกษตรอินทรีย์ ☐ เกษตรเคมี	☐ ชาอัสสัม ☐ ชาอู่หลง ☐ อื่น ๆ	
3			☐ เกษตรอินทรีย์ ☐ เกษตรเคมี	☐ ชาอัสสัม ☐ ชาอู่หลง ☐ อื่น ๆ	
4			☐ เกษตรอินทรีย์ ☐ เกษตรเคมี	☐ ชาอัสสัม ☐ ชาอู่หลง ☐ อื่น ๆ	
5			☐ เกษตรอินทรีย์ ☐ เกษตรเคมี	☐ ชาอัสสัม ☐ ชาอู่หลง ☐ อื่น ๆ	
พืชที่ขอรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์					

3. ปัจจัยการผลิตที่คาดว่าจะใช้ทั้งหมด (ต่อปี)

ลำดับที่	ชนิดปุ๋ยอินทรีย์/สารสมุนไพร/เมล็ดพันธุ์	จากแหล่งใด	ปริมาณ (กก.)
1.	เมล็ดพันธุ์/กิ่งพันธุ์ (.....)		
2.	ปุ๋ยหมัก (ผลิตจาก.....)		
3.	ปุ๋ยคอก (.....)		
4.	ปุ๋ยพืชสด (ระบุชนิด.....)		
5.	สารสมุนไพร (ผลิตจาก.....)		

ลงชื่อ..... (ผู้ผลิต)

วันที่...../...../.....

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของโครงการ กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

หมวดที่ 1 การผลิตและการจัดการฟาร์มโดยรวม

1. เกษตรกรต้องแจ้งพื้นที่การผลิต/ครอบครอง จะมีโฉนดที่ดินหรือไม่ก็ตาม ให้ทางเจ้าหน้าที่โครงการทราบ
2. พื้นที่การผลิตเกษตรอินทรีย์ต้อง ไม่เป็นพื้นที่บุกรุกป่าสงวน เขตอุทยาน
3. **ห้าม** เกษตรกรใช้สารเคมีทุกชนิดในแปลงปลูกชา (ปุ๋ยเคมี , สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช , ฮอร์โมนสังเคราะห์)
4. พื้นที่การปลูกชาอินทรีย์ ต้องแยกจากพื้นที่ ที่ไม่ใช่อินทรีย์อย่างชัดเจน
5. พืชที่ปลูกในแปลงเคมี (ที่ไม่ขอการรับรอง) กับแปลงอินทรีย์ (ขอการรับรอง) ต้องเป็นพืชต่างชนิดกัน สามารถจัดแยกได้ง่าย เช่นรูปร่างต่างกัน สีต่างกัน หรือคนละชนิดพืช
6. พื้นที่ปลูกเกษตรอินทรีย์ ต้องไม่เก็บปัจจัยการผลิตที่ไม่อนุญาต ให้ใช้ในการผลิตเกษตรอินทรีย์
7. ในกรณีที่พื้นที่การผลิตมีความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - เสี่ยงต่อสารเคมีจากแปลงข้างเคียง เกษตรกรต้องปลูกพืชแนวกันลมตามแนวเขต เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียงโดยมีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร เช่น ต้นกล้วย ต้นไผ่ เป็นต้น และ พืชที่ปลูกเป็นแนวกันลมไม่ถือว่าเป็นเกษตรอินทรีย์
 - เสี่ยงในการปนเปื้อนทางน้ำ เกษตรกรต้องทำแนวกันชน คือ คันดิน , ร่องระบายน้ำ หรือแนวไม้พุ่มเพื่อกรองสารเคมีที่เพียงพอในการป้องกันการปนเปื้อน พืชแนวกันชนไม่ถือว่าเป็นเกษตรอินทรีย์
 - เสี่ยงในการพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะพื้นที่ลาดชัน เกษตรกรต้องปลูกพืชคลุมดินตามแนวลาดชัน เช่น กล้วยแฝก หรือหญ้าและพืชตระกูลถั่วคลุมดิน
8. แปลงชาที่เป็นเกษตรอินทรีย์แล้ว ห้ามเปลี่ยนกลับไปใช้เคมี
9. ในพื้นที่ปลูก ต้องกันพื้นที่อย่างน้อย 5 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่การผลิต ไว้เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น พื้นที่ว่าง ที่ไม่ใช้สารเคมี หรือไม้ยืนต้น เป็นต้น
10. **ห้าม** ปลูกพืชชนิดเดียวกัน ที่มีการใช้สารเคมีและไม่ใช้สารเคมี (การผลิตพืชคู่ขนาน)

ระยะปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ (ตามมาตรฐานของ มกท.)

- การผลิตพืชล้มลุก เช่น พืชไร่ ผัก ระยะปรับเปลี่ยนใช้เวลา **24 เดือน**
- การผลิตพืชยืนต้น เช่น ไม้ผล ชา ระยะปรับเปลี่ยนใช้เวลา **36 เดือน**
- วันที่สมัครเข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อขอการรับรอง ให้นับเป็นวันที่ **1** ของการเริ่มระยะปรับเปลี่ยน

หมวดที่ 2 ส่วนขยายพันธุ์

- ห้าม เกษตรกรใช้พันธุ์พืชที่มีการตัดแต่งพันธุกรรม (GMOs)
- เมล็ดพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ (กิ่งตอน) ต้องได้จากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ถ้ากรณีไม่สามารถหาได้ อนุญาตให้ใช้เมล็ดพันธุ์/ส่วนขยายพันธุ์ที่ ไม่คลุกสารเคมี และต้องได้รับอนุญาตก่อนนำไปใช้
- ห้าม ใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์เร่งการเจริญเติบโต

หมวดที่ 3 การจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำ

- ห้ามใช้ มูลสัตว์ที่ยัง ไม่ผ่านการหมัก มาใช้กับพืชโดยตรง
- ห้ามใช้ สิ่งปฏิภูลที่มาจากมนุษย์
- ห้ามใช้ มูลไก่จากฟาร์มที่เป็นกรด แต่ สามารถใช้ มูลจากฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อยรวมกันได้
- ห้ามใช้ ปุ๋ยหรือปัจจัยการผลิตที่ไม่ได้การรับรองปัจจัยการผลิตอินทรีย์
- ห้ามใช้ ปุ๋ยหมักจากขยะเทศบาล
- ห้ามใช้ Chilean nitrate และปุ๋ยไนโตรเจนสังเคราะห์ทุกชนิด รวมถึง ห้ามใช้ ปุ๋ยยูเรีย
- ห้ามเผาตอซัง หรือเศษวัสดุต่าง ๆ ในแปลงเกษตร ยกเว้นกรณีเกิดโรคระบาดในแปลง แต่ต้องได้รับอนุญาตจากโครงการเกษตรอินทรีย์ฯ ก่อน
- เกษตรกรต้องมีวิธีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้น้ำโดยระบบสปริงเกอร์
- เกษตรกรควรมีการเลี้ยงสัตว์ภายในพื้นที่ขอการรับรอง เพื่อเป็นหลักประกันในการให้ปุ๋ยอินทรีย์
- อนุญาตให้ใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงบำรุงดิน เฉพาะตามรายการที่อยู่ใน ภาคผนวก 1 (ส่วนที่ 1)

หมวดที่ 4 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช/โรคพืช/วัชพืช

- ห้ามใช้สารเคมีทุกชนิด ในการกำจัดแมลงศัตรูพืช กำจัดหญ้า กำจัดโรค
- ไม่อนุญาตให้ใช้โลติ้น เนื่องจากเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ เช่น ปลา กบ เป็นต้น
- ไม่อนุญาตให้ใช้สารนิโคตินบริสุทธิ์
- อนุญาตให้ใช้น้ำหมักยาสูบ
- ห้ามใช้ผงซักฟอก หรือ สารจับใบสังเคราะห์ ทุกชนิด
- อนุญาตให้ใช้พลาสติกในการคลุมดิน เฉพาะที่ทำจากโพลีเอทิลีนและโพลีโพรพิลีน โพลีคาร์บอเนต เท่านั้น โดยต้อง เก็บออกจากแปลงหลังการใช้ และ ห้ามเผาทั้งในแปลง
- ห้ามใช้ เครื่องมือฉีดพ่นสารเคมี ปะปนในแปลงเกษตรอินทรีย์
- อนุญาตให้ใช้วิธีการและผลิตภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งสารปรุงแต่งที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉพาะ ตามรายการที่ระบุไว้ใน ภาคผนวก 1 (ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 5)

หมวดที่ 5 การเก็บเกี่ยว/ การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

- อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์สำหรับเก็บเกี่ยวผลผลิตเท่านั้น เช่น ตะกร้าพลาสติก ตะกร้าไม้ไผ่สาน ถังตาข่ายสี ขาวหรือแดง
- ห้ามใช้กระสอบปุ๋ย ใส่ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้ว
- ห้ามนำผลผลิต ที่ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์มาปะปน กัน และต้อง แยกการจัดการผลผลิต อินทรีย์และเคมี ให้ชัดเจน
- ระบุสถานะผลผลิตอย่างชัดเจน ตลอดระยะทางการขนส่งมายังโรงรวบรวมผลผลิต

หมวดที่ 6 การจัดการระบบกลุ่ม

- เกษตรกรสมาชิกต้องบันทึกเอกสารดังต่อไปนี้
 - บันทึกประวัติฟาร์ม อย่างน้อย 3 เดือนก่อนการสมัครขอการรับรอง
 - บันทึกปัจจัยการผลิต วัตถุดิบ แหล่งที่มา วันที่ใช้ในแปลง แปลงที่นำไปใช้ อย่างชัดเจน
 - บันทึกการเก็บเกี่ยว
 - บันทึกการจัดการในฟาร์ม
 - บันทึกการขายผลผลิต
- เกษตรกรจะต้องเก็บบันทึกไว้อย่างน้อย 2 ปี สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
- เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะต้องเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการฯ ทุกครั้ง หากไม่มาร่วมกิจกรรมติดต่อกันเกิน 3 ครั้ง ทางโครงการฯ จะพิจารณาในการเป็นสมาชิกเกษตรอินทรีย์ต่อไป

มาตรฐานฉบับนี้ประกาศใช้ ณ วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....

()

ประธานกลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะ

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 2012 (Organic Standards 2012)

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1: ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ในการผลิตอินทรีย์

สัญลักษณ์และความหมาย

✓	ให้ใช้ได้ หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ตามข้อกำหนดของมาตรฐาน
!	ใช้อย่างระมัดระวัง หมายถึง ปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ได้ แต่จะต้องใช้ตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด และใช้อย่างระมัดระวัง

ส่วนที่ 1 ปัจจัยการผลิต ที่ใช้เป็นปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
กระดูกป่น	!	กระดูกสัตว์หรือกระดูกปลาบดละเอียด ให้ธาตุฟอสฟอรัสและธาตุไนโตรเจนแก่ดินปลูก มีคุณสมบัติเป็นต่างเล็กน้อย ควรใช้ในปริมาณที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสมดุลของธาตุอาหารในดิน
กากน้ำตาล หรือ โมลาส	✓	ใช้ในการหมักทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ เพื่อเป็นอาหารของจุลินทรีย์
กากเมล็ดพืช	!	กากที่เหลือจากการบีบน้ำมัน เช่น ถั่วลิสง ถั่วเหลือง เมล็ดสะเดา เมล็ดละหุ่ง ให้ธาตุไนโตรเจน ควรใช้ในสภาพที่ผ่านการหมักแล้ว ถ้าใช้ไม่ถูกต้องอาจทำให้พืชไหม้หรือเน่าตาย
แกลบ	!	ใช้เป็นวัสดุคลุมดิน ช่วยปรับปรุงดินเหนียวให้โปร่งขึ้น แต่ควรใช้ร่วมกับวัสดุอื่น เพราะมีธาตุอาหารน้อยมาก และเก็บความชื้นได้ไม่ดีย่อยสลายช้า
กำมะถัน	!	- -
เกลียวบขี้ (แมกนีเซียมซัลเฟต)	✓	จะต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ และไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี หรือไม่มาจากกระบวนการสังเคราะห์
ผลพลอยได้จากโรงงานอุตสาหกรรม	!	เป็นอินทรีย์วัตถุใช้ในการทำปุ๋ยหมักได้ แต่ไม่ได้มาจากโรงงานอุตสาหกรรมเคมี และต้องระบุแหล่งที่มา และต้องตรวจสอบก่อนว่าไม่มีการปนเปื้อนสารเคมี / สารต้องห้าม
ขี้เถ้าไม้, ขี้เถ้าแกลบ	!	ใช้เป็นวัสดุปรับปรุงความเป็นกรดของดิน เป็นแหล่งของธาตุฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม ไม่ควรใช้กับต้นกล้าของพืช ห้ามใช้ขี้เถ้าที่มาจากมูลสัตว์ เพราะทำให้สูญเสียอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหาร

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
ขี้เลื่อย	!	ไม่อนุญาตถ้ามาจากไม้ที่มีการใช้สารเคมีเพื่อรักษาเนื้อไม้ เมื่อผสมกับดินปลูกจะช่วยให้ดินโปร่งขึ้น และเก็บความชื้นได้มากขึ้น แต่ย่อยสลายช้า ควรผ่านการหมักให้สลายตัวก่อนนำไปใช้
ขี้ไก่เดือน	✓	
แคลเซียม คลอไรด์	!	จากแหล่งธรรมชาติเท่านั้น ใช้เป็นแหล่งธาตุอาหารเสริมแก่พืช แต่ต้องใช้อย่างระมัดระวัง เพราะมีปริมาณธาตุคลอไรด์สูงมาก อาจเป็นอันตรายต่อความสมดุลของแร่ธาตุในดิน
จุลินทรีย์	✓	อนุญาตให้ใช้จุลินทรีย์ทุกชนิดกับปุ๋ยหมัก พืช เมล็ดพืช และดิน ยกเว้นจุลินทรีย์ที่ได้มาจากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม
โดโลไมท์ (แมกนีเซียม และ แคลเซียมคาร์บอเนต)	✓ !	- ต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ ไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี ให้ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน - อาจใช้เพื่อเสริมธาตุแมกนีเซียมที่มีราคาถูกแก่พืช การใช้เกินความจำเป็นอาจเป็นอันตรายต่อพืช
ปุ๋ยจากมูลสัตว์	✓	ขี้เลื่อยและเศษวัสดุเหลือทิ้งจากมูลสัตว์นางฟ้า นางรม ฯลฯ ควรผ่านการหมักซ้ำอีกครั้งก่อนนำมาใช้
ปุ๋ยชีวภาพ	✓	อินทรีย์วัตถุที่มีเชื้อจุลินทรีย์ช่วยดูดซับและช่วยย่อยธาตุอาหารให้แก่พืช
ปุ๋ยธาตุอาหารรอง	!	เป็นสารสังเคราะห์ ได้แก่ คอปเปอร์ โคบอลต์ ซัลเฟต เซเลเนียม โบรอน แมงกานีส โมลิบดีนัม สังกะสี เหล็ก ไอโอดีน อนุญาตให้ใช้เมื่อจำเป็น เมื่อพืชแสดงอาการขาดธาตุอาหารเท่านั้น แต่ไม่อนุญาตให้ใช้สารสังเคราะห์ที่อยู่ในรูปไนเตรทหรือคลอไรด์
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	✓	ได้จากการหมักเศษพืช เพื่อให้เกิดจุลินทรีย์โดยธรรมชาติ ใช้เป็นปุ๋ยฉีดพ่นหรือเติมลงดินเพื่อให้พืชแข็งแรง
ปุ๋ยไนโตรเจน	!	จากแหล่งธรรมชาติ เช่น กระดุกป่น เลือดสัตว์แห้ง สำหรับยีส น้ำเงินแถมเขียว มูลไก่ กากถั่ว กากเมล็ดสะเดา ฯลฯ ควรใช้ในปริมาณที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสมดุลของธาตุอาหารในดิน
ปุ๋ยพืชสด	✓	เช่น โสน ปอเทือง พืชตระกูลถั่วต่างๆ ฯลฯ
ปุ๋ยโพแทสเซียม	!	จากแหล่งธรรมชาติ เช่น ขี้เถ้าไม้ หินบด ฯลฯ

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
ปุ๋ยฟอสเฟต	!	จากแหล่งธรรมชาติ เช่น กระดูกป่น สหรัยทะเล มูลไก่ มูลค่างควา ชี้เถาไม้ กากเมล็ดพืช ฯลฯ
ปุ๋ยมูลสัตว์ หรือปุ๋ยคอก (ดูเพิ่มที่ชี้เถา)	!	- ห้ามใช้มูลสัตว์ที่ยังไม่ผ่านการหมักบ่ม (aging) ยกเว้นผ่านการอบด้วยความร้อน และควรอยู่ในสภาพที่แห้งดีแล้ว - ไม่ควรนำปุ๋ยตากแดดทิ้งไว้ เพราะจะสูญเสียธาตุไนโตรเจนโดยการระเหิด ควรเก็บไว้ในที่ร่ม และรองพื้นดินด้วยเศษไม้ใบหญ้าหรือฟางข้าว และถ้าโรยหินฟอสเฟสลงไปด้วยจะช่วยเพิ่มธาตุอาหารมากขึ้น - ใส่ปุ๋ยขณะที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ
ปุ๋ยแร่ธาตุ	!	จากแหล่งธรรมชาติอนุญาตให้ใช้เฉพาะที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการแปรรูปทางเคมี และให้ใช้เพื่อเป็นแร่ธาตุเสริมในการปรับปรุงดินเท่านั้น
ปุ๋ยหมัก	✓	การหมักปุ๋ยช่วยแก้ปัญหาวัชพืชที่ติดมากับมูลสัตว์ได้ อนุญาตให้ใช้เมื่อมีส่วนประกอบเป็นวัสดุที่ระบุอยู่ในภาคผนวกนี้ <u>แต่ห้ามใช้ปุ๋ยหมักจากขยะเมือง</u>
ปุ๋ยหมักจากก๊าซชีวภาพ	✓	- เป็นกากที่ได้จากการผลิตก๊าซชีวภาพ มีธาตุอาหารโดยประมาณดังนี้ $N = 0.13\%$, $P_2O = 0.01\%$, $K_2O = 2-3\%$ - หากใช้ปุ๋ยชนิดนี้โดยลำพัง ควรใช้ไม่ต่ำกว่า 1 ตัน / ไร่ (ในรูปของปุ๋ยแห้ง)
ปุ๋ยหมักจากกองเห็ดฟาง	✓	อนุญาตให้ใช้ แม้ว่าฟางอาจมาจากข้าวที่ใช้สารเคมี แต่ในกองเห็ดฟางจะต้องไม่ใช่สารต้องห้ามในเกษตรอินทรีย์
ปูนมาร์ล, หินปูนบด (แคลเซียมคาร์บอเนต)	✓	ใช้เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดต่างของดิน และควรใช้ในรูปแบบที่บดละเอียดแล้ว ห้ามใช้ปูนเผา (แคลเซียม ออกไซด์ – CaO_2) เป็นสารปรับปรุงดิน เนื่องจากออกฤทธิ์รุนแรง
พืชหมุนเวียน	✓	ควรหมุนเวียนปลูกพืชต่างตระกูลกัน เพราะระดับรากต่างกัน การหมุนเวียนของธาตุอาหารในดินจะสมบูรณ์ขึ้น การใช้ธาตุอาหารจากพืชชนิดต่างๆ จากนั้นน้อยไปมาก เป็นดังนี้ 1. พืชตระกูลถั่ว 2. พืชกินหัว 3. พืชกินใบ 4. พืชกินผล 5. ธัญพืช

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
ฟางข้าวและวัสดุคลุมดินจากธรรมชาติ	✓	เช่น หญ้าแห้ง ใบไม้แห้ง เพื่อลดการระเหยน้ำจากหน้าดิน ลดความรุนแรงของน้ำฝน ลดการชะล้างหน้าดิน ควบคุมวัชพืช ปรับอุณหภูมิของดินให้เหมาะสม และให้ปุ๋ยแก่พืช อนุโลมให้ใช้ฟางที่มาจากนาเคมีได้
มูลค่างาว	!	เป็นแหล่งปุ๋ยฟอสเฟตที่สำคัญ มีคุณสมบัติเป็นต่างเล็กน้อย
ไรโซเบียม	✓	เป็นเชื้อแบคทีเรียที่ใช้คลุกเมล็ดพืชตระกูลถั่วก่อนปลูก เพื่อให้เมล็ดเกาะเชื้อได้ดีขึ้น สามารถใช้ละลายน้ำตาลเข้มข้น 30% หรือสารละลายยมนมผง แช่เมล็ดก่อนคลุกเชื้อได้
เลือดสัตว์แห้ง	!	ค่า $N - P - K = 12 - 1.5 - 0.6$
ยิปซัม (แคลเซียมซัลเฟต)	✓	ต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ และไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี ใช้เป็นสารปรับปรุงดินและอาจใช้เพื่อเพิ่มเสริมธาตุแคลเซียมที่มีราคาถูกแก่พืชได้
วัสดุปรับปรุงดิน	✓	- วัสดุจากธรรมชาติที่ใส่ลงในดินแล้วจะช่วยปรับปรุงสภาพทางกายภาพ / เคมี / ชีวะ ของดินให้ดีขึ้น ไค แก่ เศษไม้ ขี้เลื่อย แกลบ ชังข้าวโพด เปลือกถั่ว ฯลฯ - ต้องใช้อย่างระวัง เพราะอาจเกิดการแย่งธาตุไนโตรเจนจากพืช
สาหร่ายทะเล	!	ให้ใช้เฉพาะที่สกัดด้วยวิธีการทางธรรมชาติเท่านั้น
สาหร่ายสีน้ำเงินแกมเขียว	✓	เป็นแหล่งปุ๋ยไนโตรเจนจากธรรมชาติ เหมาะสำหรับนาข้าวน้ำขัง
สารเร่งปุ๋ยหมัก	✓	จำพวกจุลินทรีย์ ยกเว้นจุลินทรีย์ที่ได้จากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม
เศษพืช ผัก และวัสดุการเกษตร	✓	ใช้ทำปุ๋ยหมัก
หินฟอสเฟต	!	จะต้องมาจากแหล่งธรรมชาติ และไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี ให้เป็นแหล่งให้ธาตุฟอสเฟต (P) ละลายน้ำได้ยาก ปลดปล่อยธาตุอาหารอย่างช้าๆ จึงควรบดละเอียดให้ได้ประมาณ 100 เมช และคลุกเคล้าให้เข้ากับดินอย่างดี

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
แร่ดินเหนียว	✓	เช่น เบนโทไนท์ เพอร์ไรท์ เวอร์มิคูไลท์ ซีโอไลท์ เกาสิน ที่มาจากแหล่งธรรมชาติไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี ใช้เป็นแร่ธาตุเสริมให้แก่พืช
แร่หินภูเขาไฟ	!	เช่น ภูเขาไฟ ไดโอไรท์ ที่มาจากแหล่งธรรมชาติไม่ผ่านกระบวนการทางเคมี
หินแมกนีเซียม	!	อนุญาตให้ใช้เพื่อเสริมธาตุอาหารพืช
ແພນແດງ	✓	มีธาตุไนโตรเจนสูง ย่อยสลายได้เร็ว 80% ของธาตุอาหารในແພນແດງจะปลดปล่อยออกมาหลังจากไถกลับได้ 2 เดือน (8 สัปดาห์)

ส่วนที่ 2 ผลิตภัณฑ์และวิธีการที่อนุญาตให้ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช / โรคพืช / วัชพืชและสารเร่งการเจริญเติบโต

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
กาวดักแมลง	✓	ควรใช้วัสดุสีเหลืองเป็นวัสดุทาขาวเพราะสามารถดักแมลงได้มากกว่าสีอื่น (ดักแมลงได้มากกว่า 85%) แต่ต้องจัดการมิให้สัมผัสพืชปลูกและปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม ทั้งขณะที่ให้อยู่ในแปลงและหลังจากเลิกใช้แล้ว
กำมะถัน	!	ให้ใช้ควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราได้ ความเป็นกรดสูง จึงไม่ควรใช้ในช่วงที่อากาศร้อนจัด เพราะอาจทำให้ใบพืชไหม้
ไคติน	✓	ต้องมาจากธรรมชาติ เช่น เปลือกสัตว์ทะเล เช่น เปลือกกุ้ง และปู และต้องไม่มีส่วนผสมของสารต้องห้าม ใช้สำหรับควบคุมไส้เดือนฝอยศัตรูพืช
จุลินทรีย์	✓	อนุญาตให้ใช้จุลินทรีย์ทุกชนิดในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง แต่ต้องไม่มาจากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม
จุนสีหรือคอปเปอร์ซัลเฟต (ดูเพิ่มเติมที่ทองแดง)	!	ใช้แช่เมล็ดพืชก่อนปลูกเพื่อกำจัดเชื้อโรคที่ติดมากับเมล็ด โดยละลายจุนสี 19 กรัม / น้ำ 18 ลิตร (ไม่ควรใช้ภาชนะที่เป็นโลหะ) ในกรณีเมล็ดข้าว แช่นาน 24 ชม. แล้วจึงล้าง (แช่) น้ำเปล่าก่อนนำไปปลูก

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
โซเดียมโบคาร์บอเนต หรือผงฟู	!	ใช้อัตรา 5 กรัม / น้ำ 1 ลิตรสำหรับโรคราแป้ง อัตรา 10 กรัม / น้ำ 1 ลิตรสำหรับโรคราน้ำค้าง ใช้สับอ่อนผสมเป็นสารจับใบ เตรียมแล้วใช้ทันที ไม่ควรเก็บไว้นาน
ด่างทับทิม หรือโพแทสเซียมเปอร์แมงกาเนต	!	ใช้สำหรับป้องกันกำจัดโรคราน้ำค้าง โดยใช้ด่างทับทิม 7 กรัม / น้ำ 7 ลิตร คนให้ละลายแล้วฉีดพ่นทันที ให้ใช้ในผลไม้เท่านั้น
ดาวเรือง	✓	ควรปลูกไว้ในไร่ชาเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของแมลงที่เป็นประโยชน์ และช่วยป้องกันไล่เดือนฝอยศัตรูพืชในดิน
ตัวห้ำ, ตัวเบียน	!	เป็นการควบคุมโดยชีววิธี ใช้ปล่อยเพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช
ทองแดง (สารประกอบ)	!	ให้ใช้ในรูปแบบของ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ คอปเปอร์ออกไซด์ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ คอปเปอร์ซัลเฟต คอปเปอร์ออกตาโนเอท และคิวปริซออกไซด์ ปริมาณการใช้ไม่เกิน 960 กรัม / ไร่ / ปี (6 กก. / เฮกตาร์ / ปี)
น้ำมันหอมระเหย	✓	จากพืช เช่น น้ำมันตะไคร้หอม น้ำมันสนฯ ใช้เป็นสารกำจัดแมลง กำจัดไร โรคพืช และสารยับยั้งการงอก
น้ำส้มสายชู	✓	จากแหล่งธรรมชาติใช้ฉีดพ่นป้องกันกำจัดโรคและแมลง โดยเจือจางก่อนใช้
บอร์โดมิกซ์เจอร์	!	- ใช้ควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อราและแบคทีเรีย เช่น ใบจุด ใบไหม้ และราน้ำค้าง โดยต้องใช้อย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการสะสมของทองแดง (คอปเปอร์) ในดิน และต้องไม่มีคราบตกค้างให้เห็นในผลผลิตที่เก็บเกี่ยว - มีอัตราส่วนผสมแตกต่างกันระหว่าง จุนสี : ปูนเผา : น้ำ (กรัม : กรัม : ลิตร) ดังนี้ - พืชทั่วไป = 40 : 40 : 4 - พืชที่แพ้ฤทธิ์ทองแดง = 40 : 120 : 4 - พืชอายุอ่อน = 10 : 30 : 4 - เมื่อผสมแล้วต้องใช้ทันที และอาจเป็นพิษกับพืชอวบน้ำ จึงควรผสมจุนสีและปูนเผาแยกกัน เวลาจะใช้จึงนำมาผสมกัน

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
บาซิลลัส ธูริงเจียนซิส (บี.ที)	✓	ไม่อนุญาตเชื้อที่ได้จากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม
พลาสติก	!	ใช้เมื่อจำเป็น เช่น ใช้ในการห่อไม้ผล ใช้ในการคลุมดินเมื่อปลูกสตอเบอรี่ ฯลฯ
พืชคลุมดิน	✓	ควรปลูกพืชตระกูลถั่ว เพื่อช่วยกำจัดวัชพืช ป้องกันการชะล้างหน้าดิน และรักษาความชื้นของดิน
พืชหมุนเวียน	✓	ช่วยลดการแพร่กระจายของศัตรูพืช
พืชไล่แมลง	!	เช่น ตะไคร้หอม
ไพรีทริน (สกัดจาก ไพรีทรัม)	!	ไม่อนุญาตให้มี Piperonyl butoxide ในผลิตภัณฑ์จากไพรีทรัม ใช้ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช
โล่ดิน หรือหางไหล	!	มีพิษต่ำกว่ายาสลับ มีพิษต่อผิวหนัง ออกฤทธิ์แบบถูกตัวตาย ใช้ควบคุมแมลงจำพวกด้วง หนอน เพลี้ยไฟ และแมลงวัน มีสารโรดโนน ซึ่งมี LD50 = 132 ในกรณีที่ใช้กับพืชกินใบ ต้องทิ้งไว้อย่างน้อย 7 วันก่อนเก็บเกี่ยว และต้องใช้อย่างระมัดระวังเนื่องจากเป็นพืชต่อสัตว์เลื้อยคลาน เช่น ปลา
วัสดุคลุมดิน	✓	ให้ใช้วัสดุคลุมดินจากธรรมชาติ เช่น หญ้าแห้ง ใบไม้แห้ง ฟางข้าว ปุ๋ยหมัก ควบคุมวัชพืช
ไวรัสกำจัดแมลง	✓	เช่น ไวรัส NPV ใช้ควบคุมการระบาดของหนอนศัตรูพืชได้หลายชนิด ห้ามใช้ไวรัสที่ได้จากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม
สบู่โพแทสเซียม หรือสบู่อ่อน	✓	ใช้ควบคุมศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น ไร เพลี้ยอ่อน แต่อาจทำให้ใบพืชไหม้ ในภาวะที่อากาศร้อนจัด
สารจับใบ	!	ให้เลือกใช้น้ำสบู่อ่อน หรือลูกประคำดีควาย แทนสารจับใบสังเคราะห์
สารล่อแมลง หรือ ฟิโรโมน	✓	เป็นสารธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสัตว์และแมลง ใช้ในกับล่อแมลงเพื่อดึงดูดแมลงบางชนิด เช่น แมลงวันผลไม้ เป็นวิธีลดจำนวนประชากรแมลง ให้ใช้ร่วมกับอุปกรณ์กับดักและอุปกรณ์กระจายกลิ่นเท่านั้น แต่ห้ามผสมสารฆ่าแมลง
สารเร่งการเจริญเติบโต หรือ ฮอโมน	✓	ใช้ได้เฉพาะที่เป็นสารจากธรรมชาติ เช่น น้ำมะพร้าว และไฮโดรโคติน

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
สารสกัดจากพืช	!	ต้องใช้อย่างระมัดระวัง เพราะสารสกัดจากพืชบางชนิดทำลายแมลงที่เป็นประโยชน์ด้วย
สะเดา	!	ใช้ป้องกันกำจัดแมลง และหนอนศัตรูพืช
ไส้เดือนฝอย (ใช้กำจัดศัตรูพืช)	✓	ใช้ควบคุมแมลงศัตรูในไม้ผล เช่น หนอนเปลือกองคกงกลางสาต ชมพู เป็นต้น
เอทิลแอลกอฮอล์, เหล้าขาว	✓	ใช้ฉีดพ่นกำจัดแมลง

ส่วนที่ 5 สารปรุงแต่งที่อนุญาตให้ใช้ในผลิตภัณฑ์สำหรับป้องกันกำจัดศัตรูพืช

รายการวัสดุ		รายละเอียด / ข้อกำหนด
กรดซิตริก	✓	สารกันบูด สารปรับความเป็นกรดต่าง
เมทิล พาราไฮโดรเบนโซเอท	✓	สารกันบูด
โพรพิล พาราเบนโซเอท	✓	สารกันบูด
โพสเซียมเบท	✓	สารอิมัลซิไฟเออร์

รหัสเกษตรกร.....

**รายงานสรุปผลการพิจารณารับรอง และแจ้งผลการรับรอง
ระบบควบคุมภายใน**

ชื่อเกษตรกร		รหัสเกษตรกร	
วันที่ประชุมพิจารณารับรอง			
กรรมการที่ไม่ได้ร่วมพิจารณา เนื่องจากมีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง			
การรับรอง	☐ เลื่อนการรับรองเนื่องจาก..... ☐ ไม่ผ่านการรับรอง ☐ รับรองโดยไม่มีเงื่อนไข ☐ รับรองโดยมีเงื่อนไขดังนี้		
	เงื่อนไขการรับรอง		ระยะเวลา

พื้นที่และชนิดพืชที่รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

แปลงที่	รหัสแปลง	พื้นที่ (ไร่)	สถานะการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกท.	พืชที่รับรอง
1			☐ อินทรีย์ ☐ ปรับเปลี่ยนหมด.....	
2			☐ อินทรีย์ ☐ ปรับเปลี่ยนหมด.....	
3			☐ อินทรีย์ ☐ ปรับเปลี่ยนหมด.....	
4			☐ อินทรีย์ ☐ ปรับเปลี่ยนหมด.....	
รวมพื้นที่ทั้งหมดที่รับรอง			ไร่	
ชนิดพืชที่ขอการรับรอง				
หมายเหตุ				

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายงานสรุปการพิจารณา รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ถูกต้อง และ ครบถ้วน	ลงชื่อ..... (.....) กรรมการรับรองระบบควบคุมภายใน
---	--

ทะเบียนประวัติเกษตรกร กลุ่มผู้ปลูกชาอินทรีย์บ้านแม่โงะเข้า

ลำดับ ที่	ชื่อเกษตรกร	อายุ (ปี)	รหัสสมาชิก	รหัสแปลง	พื้นที่ (ไร่)	วันที่สมัคร เข้าร่วม โครงการ	พืชหลัก	พืชร่วม	ครั้งล่าสุด ที่ใช้ สารเคมี	การตรวจสอบ		ปริมาณ ผลผลิต ปีที่ผ่านมา (กก.)
										ภายใน ครั้งแรก	ภายนอก ล่าสุด	

ทะเบียนรับรองฟาร์มภายในประจำปี...

ลำดับ ที่	ชื่อเกษตรกร	รหัสสมาชิก	รหัสแปลง	พื้นที่ (ไร่)	วันที่สมัคร เข้าร่วม โครงการ	วันที่ตรวจรับรอง ฟาร์มภายในครั้ง สุดท้าย	ผลการ รับรอง	เงื่อนไขการรับรอง